ELSZÁMOLVA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM. Debrecen, 1939 január 28 szombat ÁRA: 12 FILLÉR.

Ma Gazdaifjak Bálja Arany Bika dísztermében este 9 órakor

Kárpátalján tilos a magyar párt

Huszti jelentés adja tudtul, hogy a kárpátaljai kormány az Egyesült Magyar Párt rusziuszkói működését betiltotta. A párt helyiségeit a kormány rendelkezésére lepecsételték, a párttitkárokat és egyéb funkcionáriusokat működésüktől eltiltották.

Esterházy János gróf, az Egyesült Magyar Párt országos elnöke ezek miatt az események miatt az események miatt táviratilag tiltakozását jelentette be Hacha Emil köztársasági elnöknek.

Köztudomásu — mondja a távirat, — hogy a bécsi döntés után a köztársaság területén sok magyar maradt még. Ezeknek elsőrendü érdeke, hogy magyarságukat az Egyesült Magyar Párt utján — ez a párt hivatott képviselni a csehszlovák köztársaság területén élő magyarság érdekit — politikai téren is biztosithassák.

— Minthogy Volosin miniszterelnök Kárpátalja területén az Egyesült Magyar Párt működését betiltotta, a Kárpátalján élő magyarság teljesen meg van fosztva azoktól a legelemibb emberi jogoktól is, amelyeket az alkotmány számára biztosit és minden téren ki vannak szolgáltatva egy idegen nemzetnek. A bécsi döntést követő hatósági terror és koncentrációs táborban való elzárás ellen a magyaroknak most már nincs semmiilyen védelmük.

*

Ökölbe szorul az ember keze és megdörzsöljük a szemünket: a felsorolt barbár intézkedések **azon a földön történnek, mely ezer éven át a miénk volt Magyarországhoz tartozott,** ma is a Szent Koronának vitathatatlan része. A mult héten a magyar iskolákat záratta be a Volosin kormány, most a magyar párt müködését tiltja be. Maholnap teljesen tilos lesz a magyar szó Kárpátalján, ott, ahol még most is, husz éves üldöztetés után nagyszámban élnek magyarok, hol magyarul beszéltek és magyarul éreztek és most is ugy éreznek ruszin testvéreink.

Azt kell látnunk, hogy a megbukott benesi rendszer támadt fel Kárpátalján, Volosinék ugyanolyan vakmerőséggel és ugyanolyan mesterséges módon csinálnak maguknak természetellenes országot, mint tette azt a levitézlett Benes. Meg lehet jósolni, hogy ennek is az lesz a vége, mint a benesi mesterkedésnek.

Népi gyökerek nélkül, történelmi alap nélkül nem lehet országot fenntartani. Már pedig Kárpátalján most az történik, hogy a lakosság egy elenyésző kisebbségére és bevándoroltakra akarnak felépiteni egy országot. Ez a kisérlet, mint látjuk, elsősorban a magyarok ellen éli ki magát, a magyarokat üldözik az egész vonalon, de megjósoljuk, hogy hiába minden terror és vad üldözés, az igazságot idejg-óráig el lehet némitani, de **örökké nem.**

Betilthatják Kárpátalján a magyar pártot, a magyar szót, de a történelmi jogot nem vehetik el. **Az pedig él és munkál a kiteljesedésig.**

A detektivgyilkos Rácz Kálmán bűntársát, Bagdi Gyulát az éjjel kasszafúráson tetten érték a Ő-uccai Deutsch fűszerüzletben

A bandita egy évvel ezelőtt került ki a börtönből, ahol 15 éves büntetését töltötte, azóta a bűncselekmények egész sorozatát követte el Debrecenben

Eddig öt kasszafúrást ismert be

Debrecen a páncélszekrények hiénáinak, a kasszafúróknak egyik fő működési területe volt az elmúlt esztendőkben.

Két és fél éven keresztül bizonyos időközönként a város különböző területein feltüntek a kasszafúrók és

közel ötvenezer pengőre tehető az a zsákmány, amit különböző betöréseik alkalmával magukkal vittek.

A kasszafúrások különböző módszere, a vakmerő betörések egymástól eltérő szisztémája folytán egy pillanatig sem volt kétséges a debreceni rendőrség előtt, hogy

a páncélszekrények fosztogatását egymástól független, teljesen különböző társaságok csinálják.

A legveszedelmesebb volt az úgynevezett első számú kasszafúró társaság, melynek vezére, Szarvas Ferenc revolverrel kezében hajtotta végre betöréseit s fenyegetett helyzetben attól sem riadt vissza, hogy fegyverét használja. A vakmerő bandita közel husz kasszafúrás végrehajtása után a rendőrség kezére került s azóta jogerős büntetését tölti.

Mindenki azt hitte, hogy Szarvas Ferencnek, a revolveres gangsternek kézrekerülése után megszabadult Debrecen a kasszafúróktól hosszú időre. Csak a rendőrség tudta, hogy

a kézrekerült Szarvas Ferencen és társán kivül más csoportok is garázdálkodnak a városban,

akik a villanyfúróval dolgozó Szarvas Ferenctől eltérőleg, az úgynevezett »kacsás« betörési szisztéma szerint fosztogatták a páncélszekrényeket, vagyis feszítővassal dolgoztak.

A közelmultban a Varga uccán elkövetett kasszafúrás közben leleplezték a második számú kasszafúró csoportot is, azonban még mindig problematikus volt, hogy ki követte el az Országos Református Jóléti Szövetség Kálvin téri irodájában és még néhány helyen a kasszafúrásokat, melyeket nem sikerült egyik elfogott kasszafúró társaságra sem rábizonyitani.

Megindul a hajsza a harmadik kasszafuró banda után

Szabó Gyula rendőrkapitánynak, a rendőrség bűnügyi osztálya vezetőjének irányításával a debreceni rendőrség minden erejét megfeszítve, hatalmas nyomozásba kezdett, hogy kézrekerítse a harmadik kasszafúró csoportot is és ezzel végleg megtisztitsa Debrecent a páncélszekrények hiénáitól.

A hatalmas apparátussal folytatott munka többhetes nyomozás után teljes sikerrel járt.

A detektivek tegnap éjszaka kasszafúrás közben letartóztatták a harmadik kasszafúró csoport vezérét,

akinek elfogásával végleg sikerült teljes fényt deriteni a debreceni kasszafúrások rejtélyére. Ma már az a helyzet, hogy ninesen kideritetlen kasszafúrás Debrecenben, a két régebben elfogott kasszafúró jogerős büntetését tölti, illetve az ügyészség fogházának lakója, mig a tegnap éjszaka elfogott páncélszekrénybandita a debreceni rendőrség cellájának foglya s rövidesen kézkerülnek tettestársai is.

Olyan bravuros eredmény ez, hogy csak a legteljesebb elismerés hangján lehet szólni a rendőrség munkájáról, melyet csekély létszám mellett, megfeszített erővel, éjt-napot eggyétéve hajtottak végre. A debreceni rendőrség ismételten bebizonyitotta, hogy feladata magaslatán áll.

A rendőr gyanus neszt hall az üzletből

Rendkivül érdekes körülmények között fogta el a rendőrség a veszedelmes kasszafúrót, akiről szenzációs körülmények között

kiderült, hogy nem más, mint Bagdi Gyula, a rendőrgyilkos Rácz Kálmán bűntársa, aki pontosan egy esztendővel ezelőtt, 1937 január 26-án szabadult a szegedi Csillag-börtönből,

ahol 15 éves büntetését töltötte, melyre lopás, rablás és hatósági közeg elleni erőszak miatt itélték.

Deutsch Albert Piac ucca 38. szám alatti fűszerüzlete előtt elmenve a Piac uccán posztoló



— **Székszorulásnál és az ezekkel járó felfúvódásnál, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál,** a belek működését egy-két pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felfrissíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Berki Lajos próbarendőr, éjjel 3 órakor figyelmes lett arra, hogy a helyiségből halvány világosság szűrődik ki.

A gyanús fényre figyelmes lett, odament az üzletajtóhoz és hosszabb hallgatózás után megállapította, hogy monoton kopogás hallatszik ki, mint mikor valaki kalapáccsal dolgozik. Nyomban tisztában volt vele, hogy betörő ólálkodhat a helyiségben s Berki Lajos ügyesen értesítette a közelben posztoló *Silye Sándor* rendőrfőtörzsőrmestert, akivel közölte, hogy betörő van a helyiségben.

Silye Sándor nyomban felhívta a központi ügyeletet és detektívek szálltak ki, akik az udvar felől és az uccáról is körülvették a bolthelyiséget.

Csapdában a kasszafúró

Bagdi Gyula semmit nem vett észre s az üzletből továbbra is kihallatszott a kopácsolás zaja, azt mutatva, hogy a tettes zavartalanul működik tovább.

A következő pillanatban *felpattant a helyiség ajtaja és beléptek a detektívek, akik revolvert szegezve Bagdi Gyulára, felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre.*

Bagdi Gyula, akiben régi ismerőst fedeztek fel nyomban a detektívek, azonnal engedelmeskedett a felszólításnak. A következő pillanatban acélbilincs csattant a vakmerő kasszafúró csuklóján.

Egy alma és 3 pengő az egész zsákmány

A detektívek átkutatták a helyiséget és megállapították, hogy a kézikasszában levő három pengőt magához vette Bagdi Gyula s ezenkívül egy almát evett meg, aminek csutkája ott hevert a földön. A pénztárasztalról egy szemüveget vett még magához.

A betörőszerszámok azonban, melyekkel a páncélszekrényt akarta felfeszíteni, részben a kassza mellett, részben pedig az udvaron egy zsákban hevertek.

5 kasszafúrást ismert be Bagdi Gyula

Bagdi Gyulát, aki annakidején tettestársa volt betörésekben Rácz Kálmánnak, aki meggyilkolta P. Tóth János rendőrt és rálőtt Földi Imre detektívre, bekísérték a rendőrségre, ahol kezdetét vette nyomban a kihallgatás.

Bagdi Gyula megtörten beismerő vallomást tett. Öt kasszafúrást ismert be, melyek között ott szerepel a Papírforgalmi Rt.-nél, Grosz Jenő kereskedőnél, Mezőgazdák Szövetkezeténél és az Országos Ref. Jóléti Szövetségnél elkövetett betörés és a Deutsch Albert üzletében megkísérelt kasszafúrás, melyen rajtavesztett Bagdi Gyula.

A kétéletü ember

Bagdi Gyula a bűnöző világ egyik közismert egyénisége. Negyvenhároméves hentessegéd, majd kosárfonó volt. *A Csillag-börtönben rabsága alatt kitanulta a lakatosmesterséget s kiszabadulása óta ezt folytatta.* Azóta meg is nősült, azonban felesége előtt is gondosan eltitkolta kettős életét. Multjáról sem tudtak semmit, odahaza nappal mint szorgalmas iparos ember szerepelt Bagdi Gyula, aki *az éjszakai órákban visszatévedt bűnös életéhez.*

Ez az út aztán odavezetett, hogy az eltévelyedett ember pontosan egy évvel kiszabadulása után ismét lebukott.

Hol vannak a büntársak?

A rendőrség házkutatást tartott Bagdi Gyula Szotyori uccai lakásán.

Az elfogott bűnöző kihallgatása még folyik arra nézve, hogy *volt-e büntársai és a kihallgatások során felmerül az a kérdés is, hogy vajjon hol tartózkodhat most Rácz Kálmán, a rendőrgyilkos bűnöző, aki egy napon megszökött a Csillag-börtönből s azóta állítólag Nagyvárad környékén rejtőzik.*

A további kihallgatások fognak fényt deríteni arra is, hogy volt-e büntársa Bagdi Gyulának, vagy pedig egyedül működött?

Nagy áresés a francia tőzsdén

Páris, jan. 27. Olaszország fenyegető magatartása kedvezőtlen benyomást gyakorolt a párisi tőzsdére. Az értékpiacon a francia járadékkötvények és általában a francia értékek árfolyamai estek. A francia bank részvényeinek árfolyama részvényenként 280 frankkal, a Szuézi csatorna részvényeinek árfolyama részvényenként 240 frankkal esett. A nemzetközi értékek piacát a nemzetközi helyzet alakulása szintén kedvezőtlenül hangolta s az értékek általában estek.

—*—

Hungária filmszinház

Nézze meg a

Cárnő kegyence

szenzációs filmremeket!

Előadások: 5, 7, 9-kor.!

VILÁGHIRADÓK!

Az Apollóban

MA, szombaton is

A rend katonái

izgalmas bünügyi film!

Előadások: 5, 7, 9-kor!

Híradó!

Bartha táborszernagy és Werth gyalogsági tábornok kitüntetése

A Kormányzó Ur Őfőméltósága a következő legfőbb kéziratokat bocsátotta ki:

Kedves vitéz Bartha táborszernagy! Önnek a m. kir. honvédség szervezése és fejlesztése körül az átlagot messze felülhaladó kitünő teljesítményeiért az I. oszt. magyar érdemrendet adományozom.

Kelt Budapesten, 1939 jan. 26.

Horthy sk.,
vitéz Imrédy sk.,

Kedves Werth gyalogsági tábornok! Önnek, mint a m. kir. honvédvezérkar főnökének a magyar Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban az átlagon messze felülemelkedő eredményes és rendkivül értékes szolgálatáért az I. oszt. magyar érdemrendet adományozom.

Horthy sk.,
vitéz Imrédy sk.,

Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint meghülléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kisérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatásu Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszertárban. P. 1.60.

Félbeszakitották a zsidójavaslat tárgyalását, kedden folytatják

Több módositó inditványról van szó.

Budapest, január 27. (MTI.) A kormány tagjai péntek délután 5 órai kezdettel vitéz *Imrédy Béla* elnökletével minisztertanácsot tartottak. Az időszerű kormányzati ügyek mégtárgyalása után a minisztertanács este félkilenckor ért véget.

A fenti hivatalos jelentés nem közli, de politikai körökben úgy tudják, hogy *a minisztertanács főleg a zsidójavaslattal foglalkozott.* Úgy hírlik, hogy több módosító inditványról van szó, mely a minisztertanács elé kerül. A pénteki minisztertanács határozatát a hétfőn összeülő NEP értekezletet tárgyalja behatóan és arra számítanak a pártokban, hogy a hétfői NEP értekezlet után *a mostani bizonytalan helyzet a törvényjavaslat körül megoldódik és a kormány a kedden délelőtt újra összeülő bizottság előtt ismerteti majd a törvényjavaslat módosításait.* A zsidójavaslat tárgyalásának gyorsított ütemében így most szünet állott be és vasárnap, valamint hétfőn nem tart ülést az egyesített bizottság.

A kereszténypárt már megkapta a miniszterelnök felvilágosításait, ezeket azonban nem tartják kielégítőknek és a kereszténypárt így még nem tud állástfoglalni véglegesen a törvényjavaslattal kapcsolatban.

Most már pártkülönbség nélkül hangoztatják a képviselők, hogy *a közjogi részt módosítani kell.* Ezt a részt biztosan módosítani is fogják. Hírek terjedtek el arról, hogy a közjogi szakaszt esetleg teljesen elejtik. Bizonyosat azonban nem lehet tudni.

A pénteki tárgyalás

A képviselőház egyesített bizottságai pénteken délelőtt **Péchy László** elnöklésével folytatták a zsidó törvényjavaslat általános vitáját.

Kéthly Anna szerint ha hibák alapján akarunk valakit egy állam, egy népközösségből kizárni, akkor nemcsak a zsidókról lehet szó ebben az országban. A mai forrongó világban elévülnek az erkölcsi törvények „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat". A parlamentnek kellene kiegyenlítő munkát végeznie, de ezt nem tudja elvégezni. Nem zsidó erkölcs, hanem kapitalista erkölcs az, amelynek nyomását a kis zsidó épen úgy érzi, mint a kis keresztény. A felszabadult Felvidék területein egész sereg új munkahely nyilt meg, nincs tehát szükség arra, hogy túlmenjünk az első zsidótörvény rendelkezésein. Versenyfutást lát a kormány és a nyilasok között, amely előbb-utóbb a harmadik, negyedik zsidó törvénybe torkollik. Nem jóslás az, hogy gazdasági romlás követi majd ezt a zsidótörvényt.

Meizler Károly hozzászólásában azt fejtegette, hogy ez a javaslat komoly



és határozott lépés a megoldás felé, az alapelvek tekintetében, eredményében és ütemében azonban kevés és lassú. Ezt a problémát nem lehet egy két törvénnyel százszázalékosan máról-holnapra megoldani. **Átmeneti megoldásként el tudná fogadni, hogy választójogot kapjanak azok, akiknek ősei már 1848. előtt itt voltak.** De akkor sem ebben a formában. Ha külön zsidópárt, zsidójelöltekkel, a most érvényben levő titkos választójog alapján bejut a Házba, szivesen látja.

Makray Lajos azt fejtegette, hogy a javaslat lekicsinyli a keresztség szentségét, mert annak lelket átalakító erejét semmibe kivánja venni és emberileg kivánja lemérni.

Ezután **Bródy Ernő** beszélt. A javaslat a magyar alkotmány két nagy alapelvét, a jogegyenlőséget és az oszthatatlan egységes magyar nemzet-

Vigszinház

Vidám és szívhezszóló **magyar** film:

Gyimesi vadvirág

Székely történet, irredenta dal- és zeneszámokkal.

TOLNAY KLÁRI — MÁLY GIZIKÓ — Timár — Greguss — Gózon — dr Hosszu.

nek törvényben megállapított fogalmát sérti. A javaslat a jogállam alkotmányát visszafejleszti a rendi állam alkotmányává. A oszthatatlan egységes magyar nemzet fogalmát Deák Ferenc indítványára állapította meg a törvény, mely szerint a hon minden polgára egyenjogú tagja a nemzetnek. Ezt most ennek a javaslatnak zsidó **képviselőkre** vonatkozó, a közjogi gettót felállító szakasza lerombolja. Mi — úgymond — Isten házában zsidók, a nemzet házában magyarok akarunk maradni. Az egységes nemzet keretében elférnek a törzsökös magyarok éppen úgy, mint a nemzethű németek, tótok, zsidók, akik magukat mind magyaroknak vallják. A jelenlegi többség szülőatyja mondotta — Gömbös Gyula öt évvel ezelőtt más magyar jövőt festett. Beszédét azzal fejezte be: **történjék bármi, kitart hazája és hite mellett.** A javaslatot nem fogadta el.

A délelőtti ülésen az utolsó felszólaló **Juresek Béla** volt. Szerinte a zsidóságnak kötelessége lett volna meglátni azt a veszélyt, amelyet az erős beözönlés hoz magával és tiltakozni kellett volna az ellen. Nincs senki, aki az egyesek tragédiáját ne a legnagyobb együttérzéssel nézné, de lehetetlen eltekinteni azoktól az általános problémáktól, melyek a zsidókérdéssel összefüggően mindenki szeme előtt vannak. A törvényes intézkedés, bármilyen életbevágó is, **sokkal kedvezőbb és jobb, mintha a megoldásban az utca népe érvényesül.**

Az egyesített bizottság ülése fél kettőkor ért véget. A kormány részéről **Tasnády Nagy Andrs** igazságügyminiszter vett részt, később Imrédy miniszterelnök is megérkezett. **A bizottsági tárgyalást kedden délelőtt folytatják.**

A Független Kisgazda Párt nem adja fel önállóságát, de együtt müködik a keresztény ellenzékkel

A párt képviselői értekezletének határozata.

A Független Kisgazda Párt pénteken délben az országgyülés egyik bizottsági termében képviselői értekezletet tartott, amelyen az alábbi határozatokat hozta:

I. Azzal a felmerült gondolattal szemben, hogy a Független Kisgazda Párt vegyen részt egy keresztény jobboldali párt megalakításában, a Független Kisgazda Párt egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a párt **a különállását és önálló programját fel nem adja,** hogy egy ilyen alakulásban nem vesz részt, mert úgy látja, hogy az elhanyagolt magyar falu népi érdekeiért indított küzdelmében egyetemes nemzeti szempontból a pártra ma változatlanul szükség van. A Független Kisgazdapártnak ez a véleménye teljesen megfelel a vidéki szervezetek állásfoglalásának is.

II. A Független Kisgazda Párt megnyugvással látja, hogy **a jelenlegi tisztázatlan kül- és belpolitikai helyzetben számban és sulyban mindjobban növekedik azoknak a parlamenti tényezőknek az ereje, akik hajlandók nyiltan felvenni a harcot az egypárturalommal, valamint a ditaturára irányuló mindenféle törekvéssel.** A Független Kisgazda Párt alakulása óta küzdött a magyar alkotmányosság és parlamentarizmus teljességéért, a magyar függetlenség biztositásáért és a szentistváni gondolat megvalósításáért. Ezeknek a magyar nemzeti lét alapját képező nagy közjogi eszményeknek szolgálatában a **Független Kisgazda Párt hajlandó együtt küzdeni mindazokkal a parlamenti tényezőkkel, akik ugyanezt a közjogi felfogást hirdetik.** A Független Kisgazda Párt a maga részéről örömmel fogadná, ha ezeknek a közjogainknak a biztositására irányuló **harcában intézményesen együttmüködhetnék a többi keresztény ellenzéki tényezőkkel.**

III. A Független Kisgazda Párt örömmel üdvözli a magyar parasztságnak **azt a társadalmi mozgalmát,** amely Szabó Pál iró tegnap esti vacsorája alkalmából indult utra. A Független Kisgazda Párt **ebben a mozgalomban értékes segitőtársat lát, amely felvilágositó munkájával** a párt eszményeinek a népszerüsitését és elterjesztését fogja szolgálni.

A Független Kisgazda Párt képviselői értekezlete mindezeken kivül megtárgyalta az aktuális külpolitikai kérdéseket, megbizta továbbá Dulin Jenő országgyülési képviselőt azzal, hogy a legközelebbi bizottsági ülésen terjessze elő a Független Kisgazda Párt állásfoglalását a napirenden levő zsidójavaslattal kapcsolatban.

—*—

A Bornemisza—Mikecz-csoporthoz tartozó országgyülési képviselők csütörtökön este tartott értekezletükön foglalkoztak az aktuális politikai helyzettel. A csoport tagjai egyöntetüen elhatározták, hogy további működésüket teljes önállósággal annak *a határozott jobboldali, gyakorlati politikának alapján kivánják folytatni, amelyről eddigi közéleti magatartásukban is tanuságot tettek.* A csoport felfogása szerint a mai politikai helyzetből csak a jobboldali politikai erőtényezők összefogása biztositathatja a kibontakozást. Ezt, *mivel a csoport felfogása szerint ennek tárgyi alapjai megvannak, a csoport lehetségesnek tartja.*

A kommüniké hangoztatja, hogy *a jobboldali pártok egységes állásfoglalása tudja csak megoldani a helyzetet.* A Bornemisza—Mikecz-csoport külön keretek között dolgozik, ez azonban nem akadályozza meg azt, hogy *a csoport a Sztranyavszky—Kornis által alapított keresztény függetlenségi párttal, valamint a kisgazdapárttal ne dolgozzék a legteljesebb ellenzéki egységben a képviselőházban.*

Egyes pár
cipők
rendkivül
olcsón
Benyátsnál

Bizonytalan időre elnapolták a képviselőházat

Alig néhányperces ülést tartott tegnap a képviselőház. Napirenden a honvédelmi javaslat harmadszori olvasása szerepelt. Ezzel hamar végzett a Ház. Az elnök közölte, hogy miután a képviselőház tagjainak nagyrésze a bizottsági üléseken van elfoglalva, javasolja, hogy *a Ház üléseit bizonytalan időre napolja el* és bizzák meg az elnököt, hogy az összehivásra annakidején megtegye a szükséges intézkedéseket. Az elnöki indítványt elfogadták, ezzel az ülés véget ért.

A spanyol nemzetiek Barcelonán tul folytatják előnyomulásukat

Salamanca, január 27. A nemzeti csapatok hadijelentése Barcelona meghódításán kivül közli, hogy a nemzetiek a pireneusi szakaszon is folytatták előrenyomulásukat. Urgel és Aragon hadtestei megsemmisitették a köztársasági csapatok utolsó maradványait is.

A katalán határ középső szakaszán Maestrazgo hadteste legyürte a köztársaságiak ellenállását és kelet felé nyomult előre, meghódítva a Manresától délre fekvő San Vicente de Castellet városát. Ezzel elvágták a Manresa—Igualada—Tarrasa háromszögben lévő nagy köztársasági beszögellést, amely mintegy háromszáz négyzetkilométernyi területet tett ki. Barcelonában már ma megjelennik az első hivatalos spanyol nemzeti ujság.

Azana köztársasági elnök négy titkára kíséretében Franciaország felé menekült. *Az elnök 75 kilogram sulyú ékszert, 30 kiló drágakövet és több aranyrúdat vitt magával.*

Páris, január 27. A Barcelonából elmenekült köztársasági kormány Katalonia északi részén, a francia határtól 20 km-nyire fekvő Figuerasba költözött át. *A kis városkát, amelynek rendes körülmények között alig 10 ezer lakosa van, most 50 ezer főnyi menekült lepte el. A közgazdasági miniszteriumot nem tudták elhelyezni s ezért a minisztérium tisztviselői irataikkal együtt már napok óta a Franciaországba vezető út mentén, egy gyepes térségen várják, hogy fedél alá jussanak. A menekültek nagyrésze a francia határ közelében várja, hogy átengedjék őket francia területre. A Negrin-kormány követe délután hosszabb ideig tárgyalt Bonnet francia külügyminiszterrel.*

— **Tokióban egy szénbányában pénteken reggel robbanás történt.** A mentőcsapatoknak sikerült az aknában dolgozó hatvanegy munkás közül negyvenhármat élve kimenteni. A többiek sorsa ismeretlen.

28—30
ma és hétfőn
már csak e két napon tart a
KLEIN DIVATHÁZ
szövet, selyem, mosó és más cikkekből álló közismerten olcsó
idényvégi vására
Néhány cikk féláraknál is olcsóbb árakon.

A városi bérházak lakásainak és üzleteinek bérét ujonnan megállapitotta a kisgyülés

Debrecen város törvényhatósági kisgyülése tegnap pénteken délelőtt losonci **Lossonczy István** főispán elnöklésével ülést tartott.

A kisgyűlés most döntött a népfürdő vendéglőjének bérletéről.

Zöld József h-polgármester javaslatára kimondták, hogy továbbra is **Szitásy Géza** száz százalékos hadirokkant eddigi bérlővel meghosszabbítják a szerződést.

A város bérházakban levő nagyobb bérlakások bérét egy erre a célra **kiküldött bizottság az egyes lakások nagyságának és a mai viszonyoknak megfelelően kiigazította.** Nem végeztek tehát általános béremelést és főleg nem százszázalékos alapon, hanem az egyes lakások fekvésének és nagyságának megfelelően állapították meg a lakbéreket. Az ezer pengőn alóli lakások bérét a polgármester saját hatáskörében állapítja meg. **A kislakásos bérházakban nem emelik a lakbéreket.** Általánosságban egészen lényegtelen változtatásoktól eltekintve, az eddigi szerződési feltételeket alkalmazzák.

A piacuccai bérháznál a szerződést annyiban módosítják, hogy eddig télen a bérlők állandóan kaptak melegvízszolgáltatást, nyáron pedig csak hetenként kétszer, bizonyos órban. Most a kisgyülés úgy határozott, hogy nyáron egyáltalán nem adnak központi melegvízszolgáltatást, hanem a város bevezetteti a gázt a fürdőszobákba és autógeizert szereltet fel.

Érdekes változás lesz még a kislakásos bérházakban, amelyek mindegyike negyvennégy lakást foglal magában. Ezek szuterénjeiben volt fürdőszoba, ahol 20 fillérért fürödhettek a lakók. Megállapították, hogy egy-egy házban a negyvennégy lakás ellenére 3—4 fürdés esik havonként, a fürdőszobák kihasználása tehát nem kielégítő, ezért a város kisgyülése májustól kezdve megszünteti és fürdőszoba szolgáltatást nem ad. A város egyébként is nyujt olcsó fürdő lehetőséget a közönségnek.

Zöld József h-polgármester előterjesztéséhez **Böszörményi Béla** dr szólalt fel, hogy kiegészítse az előadást Ő a lakbérmegállapító bizottságnak tagja volt, 4—5 ülést tartottak és nagyon sok szempontot vettek figyelembe, mig a lakbérek mostani mértékét megállapították. Megjegyezni kivánja a kisgyűlés és a nyilvánosság előtt, hogy a füvészkertuccai bérház lakásbéreit miért nem emelték. Az irányadó szempont az volt, hogy megállapították, milyen nagyok a lakások. A szobákat, előszobákat és fürdőszobákat vették a terület felvételnél alapul. Megállapították, hogy a Simonffy uccai bérházban négyzetméterenként 10—13 pengőt, a piacuccai bérházban 9—12 pengőt s a Baltazár Dezső uccai bérházban 13—17 pengőt fizetnek a lakók négyzetméterenként számított bért. A legmagasabb bért **Zöld József** h-polgármester fizeti lapnéterenként 17 pengőt. Ezeket a lakásokat árlejtés utján adták ki és annakidején Zöld József igérte meg a legmagasabb bért. Nem lett volna tehát méltányos, hogy a többi lakások bérét emeljék csak azért, mert a polgármesterhelyettes fizeti az épületben a legmagasabb bért. Zöld József ugyancsak ragaszkodott ahhoz, hogy ezeknek a lakásoknak a bérét is felemeljék, a bizottság azonban ezt az álláspontot nem fogadta el, mert nem akarta, hogy ezeket a lakókat azért sujtsák, mert „szerencsétlenségükre" ugyanabban a házban vettek lakást, ahol Zöld József lakik.

A kisgyűlés **Böszörményi Béla** felszólalása után egyhangúlag **elfogadta a lakbéremeléssel kapcsolatos javaslatot.**

Elhatározta a kisgyűlés, hogy az **egyházi** csapok bérletére **hirdetnek.** Érkezett ugyan be három ajánlat, de ezeket nem fogadták el.

A városi bérházakban levő üzletek bérét is most állapitották meg. A szerződéseket a bérlők aláírták azonban ezzel kapcsolatban három kérelem érkezett be a megállapított bérek csökkentése iránt. Kardos Gézáné hadiözvegy és Sári Emilia üzletbérét 1000 pengőről 1200 pengőre emelték, a többi hasonló üzletével együtt. Mindketten kérték, hogy mérsékelje a kisgyülés a bért. A bizottság azt javasolta, hogy az emelést hagyják meg, mert megfelel az ár a körülményekuek. A harmadik kérelmet Lux gyógyszerész adta be, akinek üzletbérét 6000 pengőről 8000 pengőre emelték. Ő 6600 pengőt ajánlott meg. A bizottság azon a nézeten volt, hogy ez a helyiség a Piac ucca közepén a legparádésabb helyen, megéri a 8000 pengőt.

Természetesen a bizottság nem vette figyelembe a bérek megállapításánál, hogy milyen szakma keresi meg jobban a bért.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolta, hogy Kardosné és Sári Emilia bérét 1100 pengőben állapitsák meg.

Serly Gusztáv a bizottság egyik tagja kijelenti, hogy a legnagyobb részletességgel, helyszinrajzok figyelembevételével történt tanulmányozás után állapították meg a béreket. A kritika ellen csak az védi meg a bizottságot, ha a legteljesebb mértékben az igazságosság álláspontjára helyezkednek. Ezért kéri, ne vegyenek ki egyes üzleteket, hanem az összesre vonatkozólag egyöntetüen állapitsák meg a bért.

Radó Rezső azt a kérdést velette fel, milyen bázison emelik a bért. Ha a viszonyok javulása — mondotta — vagy a várható üzleti forgalom emelkedése tenné indokolttá a béremelést, akkor ez ma nem áll fenn. Ma olyan időket élünk, amikor a legtárgyilagosabban és nyugodtabban mérlegelve a helyzetet, nagy üzleti fellendülés nem várható. Ezelőtt egy évvel más volt a helyzet. Azonban, ha azt nézzük, ami **Serly Gusztáv** felszólalásából kicsendülni érzik, hogy a bérek túlságosan mérsékeltek voltak és ezeket arányositani kell, akkor más a helyzet. A kérdésnek ezt a részét is tisztázandónak tartja. Nehézzé tenné a bérek mérséklését az, hogy egyesek már hasonló emelést elfogadtak.

Dr Gergely Jenő: A jog- és pénzügyi bizottság többségének álláspontja az volt, hogy nem lehet általános elvi alapon elbirálni az üzletbéreket, hogy ki és milyen célra béreli, hanem tárgyilagos megitélése a helyiségnek az irányadó. Nem töri át az elvet, ha egy hadiözveggyel szemben méltányosságot gyakorolunk és figyelembe vesszük viszonyait. A jog- és pénzügyi bizottság méltányosnak tartotta, hogy egy hadiözvegy üzletének béréről, — amely üzlet nem nagy hasznot hoz, mérséklést gyakoroljunk.

A kisgyűlés szótöbbséggel az előadói javaslatot fogadta el, tehát a szigorú igazságosság alapján állapították meg az üzletbéreket.

Nyulszőr
KALAP 11.80
FRANK-nál
ARANY-BIKA

„A házasságok számát minden körülmények között szaporitani kell"

Két érdekes előadás a Mansz-ban.

A MANSz Anyák Iskolájában pénteken folytatták az előadásokat nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében.

Az első előadást dr *Haendel Vilmos* egyetemi tanár »*Az anyák politikája*« cimen tartotta. Bevezetőül rámutatott, hogy nekünk magyaroknak más nemzetekkel szemben az a feladatunk, hogy kellő népszámban és erőben töltsük ki országunk kereteit. A história annak a felfogásnak adott igazat, hogy azok a nemzetek lesznek nagyok, melyek az átlag népsürüségen felül állnak és megvan a megfelelő szaporulatuk. Ezért politikánknak célja — közérdekből — csak az lehet, hogy népességünket magas létszámra tudjuk emelni. Szaporitani kell a születések számát és csökkenteni a halálesetekét. Ha mi nem tudnuk szaporábbak lenni a körülöttünk lévő utódállamoknál — mondotta —, akkor a nemzet elveszett. Az anya van hivatva arra, hogy Magyarország második ezredévét megteremthesse, ezért *az anyaságot minden vonalon meg kell becsültetni.* Foglalkozott ezután azokkal az argumentumokkal — mint a megélhetési nehézségek —, amikkel a gyermek ellen érvelnek még olyan társadalmi osztályokban is, melyekben ezekre nem lehet hivatkozni. Igaz ugyan, hogy proletárok nevelése nem nagy előnyt jelent a nemzetre, de *a házasságok számát minden körülmények között szaporitani kell.* Még azt az anyát is tisztelni, becsülni kell közérdekből, aki nem a törvényes keretek között szülte meg gyermekét, mert egészséges gyermeket nevelhet a hazának. *Lehet, hogy megbotránkozást okozok ezzel a felfogásommal — mondotta dr Haendel Vilmos —, de Magyarország érdeke azt kívánja, hogy minél több egészséges gyermeke legyen, másodrendű kérdés, hogyan érjük ezt el.*

— Az anyaság tiszteletét biztositani kell a társadalom minden rétegében, hogy a nőknek kedvük legyen anyáknak lenni, azután mindent el kell követni, hogy gyermekeiket fel tudják nevelni és megszünjön a szörnyű csecsemőhalálozás, mert nekünk minden egészséges gyermek olyan érték, hogy azt mindenképpen meg kell menteni az elpusztulástól.

Foglalkozott ezután az előadó azzal, hogy a magyar népben ma sincs meg a megfelelő készség, hogy az idők korszerü színvonalán gyermeket tudjon nevelni. A gazdasági helyzet mostohasága és a megfelelő tudás hiánya okozza, hogy nagy a csecsemőhalálozás. Évezredek példája sem tanította meg az anyákat arra, hogy gyermekeiket megmentsék az elhalálozástól. Ezért oktatásra, felvilágositásra van szükség. Példákat hozott fel és többek közt kijelentette, hiába van a Corpus Jurisban előirva, hogy bizonyos számú lakossághoz mennyi orvosra van szükség, ha a gyakorlatban nem valósitották meg. Legalább minden vármegye székhelyén lenni kell néhány szülésznek és autónak készenlétben, hogy sürgős esetekben segitségére siessen a falu népének, mert a községi orvos nem szülész és sok gyermek pusztul el emiatt. Előadását azzal fejezte be, hogy tudással, a gazdasági helyzet javitásával és az anyai szeretettel el kell érni a megfelelő népszaporulatot.

Azután dr *Bátori József* piarista gimnáziumi igazgató »*Az anya és a fiúk szórakozásai*« cimen üditő, szórakoztató stilusban foglalkozott a gyermeknevelés problémájával.

Abból a megállapitásból indult ki, hogy mindenkinek joga és szüksége van a szórakozásra és a fiúknak talán még inkább kell a felüdülés, mert fejlődő szervezetükhöz képest többet dolgoznak a felnőtteknél elégnek mondott nyolc óránál. A fiúk, amikor szórakoznak, akkor is dolgoznak leendő felnőtt életük számára, sokszor jobban, mint amikor azt hiszik, hogy tanulnak.

Élvezetes példákkal illusztrált fejtegetései során számbavette azokat a szórakozási lehetőségeket, amik a fiúk számára adódnak. Az életből, személyes tapasztalataiból vett példákból arra a megállapitásra jutott, hogy a játék a későbbi élet küzdelmeire nevel és a jellemformálás sokkal inkább fordul meg a játékon, mintha csak prédikáljuk a gyermeknek az önuralmat. A helyes sport, jég és strand, utazás, kirándulás, önképzőkör, film, színház, zene, könyv mind olyan befektetés, ami később meghozza gyümöleseit. Társaság, tánc, zsúrok is szükségesek, de ne éltessük a gyermekkel idő előtt a felnőttek életét.

Előadását összefoglalva kijelentette dr *Bátori* igazgató: engedjük meg, hogy szórakozzanak a fiúk, de ez ne legyen öncél, hanem erő fakadjon belőle. Nem lehet az életet úgy beállitani — pedig ma erre hajlamosak vagyunk —, hogy az élvezetre és szórakozásra, mint egyedüli elvre teszünk fel mindent, hanem nevelje a szórakozás az áldozatos nemzeti munkára a gyermeket, hogy az élet küzdelmeiben megállja majd a helyét.

Az értékes előadásokat nagy tapssal fogadta a közönség, majd dr *Bacsó Jenőné* mondott köszönetet az előadóknak.

Ugy megszurta ellenfelét hogy az megbénult kezére, lábára

A debreceni tábla elé került szerdán délelőtt **Vargits** Miklós nyirábrányi földmives, akit azzal vádoltak, hogy korcsmai mulatozás után részt vett egy verekedésben. A verekedés során előkerültek a bicskák és id. **Miklós** Jánost és annak fiát összeszurkálták. Ifj. Miklós Jánost egy szúrás a halántékon érte, összetörte a csontot és behatolt a penge a koponyába is. A szurás következtében egyik lábára és kezére megbénult a legény.

A nyomozás során azt állapitották meg, hogy a verekedők közül Vargits Miklós szurta le a legényt. A bíróság hat hónapi börtönre itélte el. Az ügy fellebbezés folytán a tábla elé került, melynek dr. Barankay tanácsa helyben hagyta az itéletet.

1 Harmine százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

Ma lesz Versényi Tibor előadása a Déri muzeumban

Rendkívül nagy érdeklődés előzi meg *Versényi Tibor* kincstári főtanácsosnak, az országoshirű pénzügyi és közgazdasági szakférfiúnak a Déri-múzeumban este hat órakor tartandó előadását, melynek címe: »A pénzintézetek multja és jövő feladatai«.

Versényi Tibor erről a kérdésről Székesfehérváron bankigazgatók összejövetelén tartott előadást és még a szakembereket is, akik pedig állandóan foglalkoznak ilyen problémákkal, lebilincselte és magával ragadta hallgatóságát.

Hangsúlyozzuk, hogy Versényi Tibor előadása nem szigorúan vett pénzügyi, vagy bankszakelőadás és nemcsak a szakembereket érdekli, ellenkezőleg olyan kérdésekről kíván beszélni, amelyek a társadalom minden rétegét érdeklik és érintik.

Az előadáson belépődij nincs, a rendezőség nagyon kéri a közönséget, tekintettel a terem nem túlnagy voltára, pontosan megjelenni és helyet foglalni szíveskedjék.

Csökkent az influenza megbetegedések száma Debrecenben

A debreceni tisztifőorvosi hivataltól kapott információ szerint *az egész város területén csökkent az influenzás megbetegedések száma.* A gyógyszertárak forgalma is ezt bizonyítja, mert igen jelentősen visszaesett azoknak a szereknek a vásárlása, melyeket influenzás betegek részére vásároltak még egy héttel ezelőtt is igen nagy mennyiségben.

Szövődményes megbetegedéseket nem jelentettek be újabban és az enyhe lefolyású influenzajárvány szűnőben van. Valószínű, hogy rövidesen annyira csökken a járvány, hogy nem lesz a városban influenzás beteg, csupán a szokásos náthás meghűlések, melyeket azonban nem lehet összetéveszteni az influenzával.

Ólmos korbáccsal agyonverte társát egy hajdusámsoni legény

A tábla kétévi és hathónapi börtönre ítélte el

Hajdúsámsonban **Ludmány** Lajos Lajos 21 éves legény egy mulatozás után összeveszett társával, **Szabó** Sándorral és azt ólmos korbácsával úgy megverte, hogy a legény két nap multva **belehalt sérülései következtében.**

Ludmány ellen megindult az eljárás szándékos emberölés miatt és a debreceni törvényszék tartotta meg az ügyben az első tárgyalást. A főtárgyaláson megállapították a tanuk vallomásából, hogy Ludmány 1937 október 13-án a szülei házánál a vacsoránál megivott egy liter bort, majd vacsora után vendéglőbe ment a barátjával. A vendéglőben még négy deci fröccsöt és háromszor féldeci császárkörte pálinkát ivott meg egyedül. A vendéglőben összeveszett Szabó Sándorral, aki Ludmányt taknyosnak nevezte. A vendéglőből eltávozva Ludmány László bentes udvarán találkoztak ismét össze az éjféli órában. A vita ismét kirobbant. Szabó Sándor fültövön vágta Ludmányt, aki nem ment el az útjából, mire Szabó két rántott elő és a homlokcsont felett megszurta Ludmányt. A szúrás nem volt életveszélyes és Ludmány dühében Szabót fejbevágta ólmos korbácsával.

Az ütés olyan erős volt, hogy bezuzta Szabó koponyáját, a szájról leszakadt az ólom is.

Szabó, aki agyroncsolást is szenvedett, eszméletlenül zuhant a földre. Néhány perc multva magához tért Szabó és halálos sérülése ellenére is felakart tápászkodni, de Ludmány felkapott egy nagy akáckarót és azzal

verte tovább az életveszélyesen sérült embert. Az ütések roncsolásokat okoztak a karján, lábán, mellén, oldalán. A balkarján széttörte több darabra a csontokat.

Szabó Sándor jajgatva

könyörgött, hogy ne verje, ne ölje meg, de az eszét vesztett legény tovább ütötte és ráordított: Megöllek most, mert én Ludmány fiú vagyok!

A nagy lármára előrohanó emberek vonszolták el Ludmányt, aki tovább akarta verni Szabót, míg annak testét szétroncsolja.

Az orvosszakértő megállapította, hogy

a halált az ólmos korbács ütésétől eredő koponyarepedés és agyvelőroncsolás idézte elő.

A vádlott azzal védekezett, hogy önvédelemből cselekedett, mert az ütés és a szúrás után azt hitte, hogy további szúrásokat fog kapni, ha nem üti le, nem teszi ártalmatlanná Szabó Sándor.

A bíróság azonban nem állapította meg a jogos önvédelmet, mert amikor leütötte Szabó Sándort és az eszméletlenül esett össze, nem hagyta félbe a verést, pedig akkor már nem kellett attól tartni, hogy tovább fogja bántani Szabó. A sérült embert verte kegyetlenül akácfakaróval, hiába könyörgött az neki az életéért. Kijelentette a vádlott azt is, hogy megöli, amiért őt megszúrta. A bíróság ezért erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek és cliftélte kétévi és kéthónapi börtönre.

Az ügy fellebbezés folytán a debreceni tábla elé került, melynek Barankay tanácsa tárgyalta. A vádbeszéd után dr. **Leveles** Imre védő hangsúlyozta az enyhítő körülményeket. A tábla indokainál fogva helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

Linguaphone
idegen nyelvtanitó gramofonlemez kurzusok
Soltész-nál Kálvin-tér 2.

Szörnyü gyermekgyilkosság Debrecenben

Holttest a Csónakázó tóba dobott csomagban

Pénteken délelőtt a Csónakázótóban Ráday Barna diák egy kis csomagot vett észre. A csomag a parthoz két méternyire úszott és félig már elmerült a vízben. Kíváncsi volt arra, hogy mi van a csomagban és Berecz György nevű társával igyekezett kihalászni a csomagot. Berecz György begázolt a vízbe és kivitte a partra a csomagot.

Fenyitották és rémülten látták, hogy a csomagban egy gyermek holtteste hever.

A két kisfiú kiabálására odasereglettek a környékről sokan és felháborodva tárgyalták az esetet és azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A helyszíni szemlén megállapították, hogy a csomagban egy fiúcsecsemő holtteste hever. A holttest nemrégen került a csomagba, mert még nem indult oszlásnak.

A gyermek nyakán zsineg volt és még egy fél tégla is a mellére volt téve,

nyilván azzal a szándékkal, hogy a kő lenyomja a csomagot a vízbe és ne kerüljön felszinre.

A szörnyű gyilkosságot nem is fedezték volna talán fel, ha a csomag hamarabb merül el a vízben. A viz azonban nem hatolt be olyan gyorsan a csomagba mint a gyilkos, vagy cinkosa számította és egyideig a felszínen úszott és így látta meg még idejében a kis Ráday Barna.

A rendőrorvos azt is megállapította, hogy a csecsemő nyakán fojtogatás nyomai vannak.

Tehát a bestiális gyilkos megfojtotta a gyermeket a kezével, majd zsineget hurkolt rá, hogy biztos legyen tettében és úgy csomagolta be és látta el a téglával, hogy víz alá merítse.

A rendőrség széleskörü nyomozást indított a gyermekgyilkossság ügyében. Több kihallgatást is tartottak már és a jelek szerint jó úton is vannak már a nyomozók és rövidesen kézrekerül a gyermekgyilkos. A kis holttest felboncolását is elrendelték.

Vételkötelezettség nélkül is megtekintheti
az olcsó könyvvásár könyveit a
Méliusz könyvkereskedésben

Ungvár fölött a csehek jelrobbantják saját állásaikat

Ungvárról jelentik: A gerényi és radványi hegyek irányából gránátlecsapódásokhoz hasonló robbanások zaja hallatszott. *Megállapították, hogy a csehek sorkatonaság és a Szics szervezet tagjai felrobbantották a katonai fedezékeket és állásokat.* A határszéli lakosság ebből azt következteti, hogy a csehek visszahúzódnak Nevicke irányába.

A rahói internálótábor embertelenségei

Ungvár, január 27. *Kohuties Fedor* domonyai görög katolikus parókus-kanonok most szabadult ki a rahói ukrán internálótáborból, ahol 58 társával volt elzárva. Kohuties Fedor elmondotta, hogy együtt volt fogságban Kabácsi esperessel, Sipos párttitkárral, Jutkovics községi bíróval. Ellene az egyik vád az volt, hogy az ungvári magyar kaszinóba járt. *A rahói internálótáborban rozoga barakkban tartották őket, ahol állandóan hűszfokos hideg volt. Az étkezés és a foglyokkal való bánásmód nagyon embertelen volt.* Volosin miniszterelnöknek minden egyes fogolyról tudomása van, mert az internálást elrendelő határozatot ő irja alá.

— **Az állami gépjárművezetőképző** (sofőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József körút 6.) III. 13. napján 5 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta délelőtt 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5, 7, 9 órakor!
»TÜNEMÉNY« (Sonja Heine)
Buster vigjáték! Világhiradó!

A mai nap legszenzációsabb eseménye:
Kőrösi idényvégi vásárának árai, áruinak minősége.

Nyolcgyermekes család kenyér, munka és hajlék nélkül

Felhivjuk Puskás István tiztagu családjára a telepitési mozgalom figyelmét.

Fakóarcú, aszott alakú asszony kereste fel szerkesztőségünket. Vonásait mély barázdákkal kuszálta az élet, hangtalanul is panaszt sinó szájáról kimondhatatlan emberi nyomorúság zokogott elő. Csendesen, színtelenül váltak el pedig a szavak szájáról, mint a falevél ősszel a fákról és mégis mire a hallgató lelkéhez érkeztek, sikoltottak ezek a panaszok, egy emberi élet minden mélysége, nyomorúsága, megkinzottsága tört elő belőlük...

Puskás Istvánnénak hivják a panaszost, 37 éves, de ötvennek gondolná az ember. A sok munka, gyermekszülés, gond idő előtt vénit...

— Tanácsot jöttem kérni... segitséget — mondja azzal a halk alázatossággal, amivel azok szoktak beszélni, akiket nagyon megtaposott az élet.

Aztán feltárul elbeszéléséből egy magyar család élete a nyomorúság poklában.

— A férjem nagy szót hall s jobbkarjára kissé béna. De azért tud dolgozni. Negyvenkétéves most és amennyire a nyomoréksága akadályozza, azt pótolja akarattal, hiszen tudja, hogy kell a kenyér a gyerekeknek...

— Hány gyermekük van? — érdeklődünk.

— *Tiz volt, de kettő meghalt... Nyolc él...* ha ők nem lennének, nem is jöttem volna el kérni... *De mit csináljak, mikor kenyeret kérnek?... hát csak nem történhet meg, hogy ott pusztuljanak éhen előttünk...*

— Milyen idősek a gyerekei, Puskásné? — próbáljuk megnyugtatni a minden ízében remegő asszonyt.

— *A legidősebb 12 éves... a legkisebbik ikergyermek... 14 hónaposok...* Azok még szopnak, nekik jó... *Pedig alig tudok enni adni nekik, hiszen sokszor magam is napszámra egy kis sósvízben főtt zsírtalan krumplit eszek...* Majd szótszakad a hátam, úgy fáj... a fejem szédül, de azért nem választom el őket, mert addig legalább tudok adni nekik valamit... *Hiszen a mostani helyzetünkben még lejet sem tudnék nekik szerezni...* Az előző gyermeket is háromévesen koráig szoptattam, mert addig legalább biztositva volt a mindennapija...

A sok panasz között, amit Puskás Istvánné élete pár perc alatt kiöntött magából, a legsúlyosabb még ezután jött.

— Tetszik tudni taksásnak álltunk el négy évvel ezelőtt egy nagycserei tanyára... az első évben hatvan napot dolgoztunk a lakásért, a következőkben pedig 52 napot. Aztán egész éven át kapáltunk tengerit és kolompért harmadába... *Nehéz kenyér volt, keserves kenyér, de valahogy megéltünk belőle...* Magunkfajta szegény ember elél tésztalevesen és kolompéron is...

Könny futja el az asszony szemét.

— Persze, a szegény gyermekek néha áhitoznának egy jobb falatra. Most meg ráadásul jött az, hogy hajlék nélkül maradtunk és kenyér nélkül...

A szavakkal együtt pereg Puskásné könnye, úgy beszéli:

— Éppen bent voltam a városban s amikor hazamentem, a gyerek azzal fogadott, hogy a gazdánk volt nálunk és azt mondta, hogy **fel kell, hogy mondjon nekünk,** mert olyan rendelet jött, hogy *a taksást el kell látni a gazdának cselédelemmel is s azt mondta a gazda, mondd meg kisleányom apádéknak, hogy ti olyan nagy családdal vagytok, azt én nem birom ellátni... Azért el kell, hogy eresszelek benneteket.*

— Én nem tudom — folytatta Puskásné —, hogy tud-e bennünket kitartani a gazda, tudtommal száz hold földje van, de *lehet azon is adósság, mindenki maga tudja a maga baját... Csak azt tudom, hogy minket, ha most nyolc gyermekkel, köztük azzal a két kis piri jószággal kitesznek a lakásból és elveszik tőlünk azt a néhány kilónyi kolompért és tengerit is, amin tengődünk nap-nap után... akkor minket ezzel megöltek...* Kegyetlenebbül, mintha rögtön halomra gyilkolnának, mert lassan fogunk elpusztulni, éhenhalni... Ez így igaz uram... Hát lehet az, hogy valaki azt akarja, hogy nyolc keservesen, igazán vérünkön, verítékünkön felnevelt drága gyermek elpusztuljon...

Úgy hangzott ez a dermesztő kérdés, mint egy nagy kérdőjel, *a magyar élet egy nagy kérdőjele.* Megnyugtattuk Puskás Istvánnét, aki *tiz gyermeket adott a magyarságnak, nyolcat felnevelt belőlük...* Ma reformok születnek az országban és segiteni akarnak a Puskás Istvánokon. Felhívjuk az illetékesek figyelmét *Puskás István Nagycsere 134. szám alatti lakosra és tiztagú családjára... A Kollégium diákjainak telepitési akciója során is elsősorban az ilyen földhözragadt, uccárakerült életű, sokgyermekes debreceni családokat kellene földhöz juttatni.* És végül felhívjuk a társadalmat, mindenkit, aki munkát, kenyeret tud adni egy derék magyar családnak, aki nem kér könyöradományt, nem kér semmit, csak azt, hogy megélhetéshez juttassák a két keze munkája nyomán... Hisszük, hogy a Puskás Istvánok jogos kérése meghallgatást talál a magyar szivekben.

Tüzharcban esett el Codreanu utóda

Bukarest, jan. 27. A román főváros ujra állandó izgalom lázában ég: tegnap elfogatásakor agyonlőtték Codreanu utódát, Cristescu egyetemi tanárt is.

Az első hivatalos jelentés azt állitotta, hogy öngyilkosság történt, de késő este egy második hivatalos jelentés részletesen beszámolt arról a tüzharcról, amelynek során a Vasgárda legujabb vezére életét vesztette. A második hivatalos jelentés igy szól:

— A detektivek néhány nap óta egy gyanus fiatalemberre lettek figyelmesek a bukaresti Aviator Iliesen uccában, ahol az egyik villában éjjelente gyüléseket tartottak. Csütörtökön este nagyobb rendőri készültség vonult ki a házhoz és a detektivek behatoltak az elsötétitett villába. Azt mondották az ajtót nyitó cselédnek, hogy betörő rejtőzködik a villában. Mikor azután az albérlő szobájába benyitott az egyik hatósági közeg, golyótól találva, eszméletlenül esett össze. Erre több detektiv belőtt a szobába, ahonnan önmüködő pisztoly tüze volt a válasz. Két másik detektiv is sulyosan megsebesült.

A detektivek revolvergolyói azonban megölték a sötét szobában elrejtőzött férfit. A kiküldött rendőri bizottság állapitotta meg, hogy a detektivek golyói Cristescu Vasile egyetemi tanárt terítették le.

Cristescu egyszer már foglya volt a hatóságoknak, de amikor a gyüjtőtáborba szállitották, Cantacuzeno herceggel együtt megszökött. A herceget később elfogták, Cristescu azonban bajuszt növesztett és nem tudták felismerni. A rendőrség a villa tulajdonosát, egész családját és a cselédlányt is letartóztatta, mert lakójukat nem jelentették be.

Tegnapra virradó éjszaka holtan találták bukaresti lakásában Mircea Dávid **temesvári születésü** ügyvédet, aki a hivatalos jelentés szerint **öngyilkos lett.**

Mirceáról azt állitják, hogy szintén egyik alvezére volt a Vasgárdának s azért nyult méreghez, hogy a letartóztatást elkerülje.

„Még csak most jön a tél"

— mondja Sirius mester.

Mint minden évben, ugy az idén is kiadta jóslásait Vargha László, a népszerü Sirius időjós. Sirius mester jóslata a következőképpen hangzik:

Most jön még csak az igazi tél. Több helyen kisebb-nagyobb havazás várható, sőt hóviharok lesznek. A tél általában erősnek igérkezik. A tavasz kissé szeszélyes lesz, a nyár szép, meleg időjárást igér s az ősz is kedvező lesz. Az 1939-es esztendő **gyönyörü termést igér,** ugyhogy még **az árvagyermek is buzakenyeret eszik.**

Ezzel egyidőben bővebb „interjút" adott a mester, melyben leszögezte, hogy az idén jobb lesz a termés, mint tavaly volt, a gabona mellett főként a barackban és szőlőben lesz nagy termés s mindennek ellenére mind a gyümölcsnek, mind a buzának jó ára lesz, **miután a magyar terményeknek** uj piaca nyilik. Jó termés lesz azután 1940-ben is, de 1941-ben katasztrófális lesz a helyzet, főleg a gyümölcstermelés terén.

Boldogan jelentette ki végül a mester, hogy az 1939-es esztendőben a megszállott területekből ismét több várost és többszáz falut csatolnak vissza Magyarországhoz anélkül, hogy háboru lenne.

Széngáz ölte meg Sindelart és menyasszonyát

A boncolás eredménye.

Bécs, jan. 27. A tragikus körülmények között elhunyt **Sindelár Mátyás** holttestének felboncolását befejezték. A boncolás eredménye szerint széngázmérgezés történt. A kályhából szén gáz szivárgott ki, amelyet Sindelár és menyasszonya nem vettek észre, mert nyilván aludtak. Castagnoláné lakásában rossz volt a kémény s ez idézte elő a széngázképződést. Castagnoláné takarítóasszonya is megerősitette azt a feltevést. Az ügyészség most megadta a temetési engedélyt. A népszerű futballistát szombaton temetik Bécsben, nagy gyászpompával, melyen úgy a belföldi, mint külföldi sportegyesületek nagyszámban képviseltetik magukat.

Az Iparos bál hirei

Az a hatalmas érdeklődés, mely a február 4-iki Iparos Bál iránt nemcsak helyben, de a vidéken is megnyilvánul, bizonyitja azt, hogy az iparostársadalom nagy megértéssel és érdeklődéssel kiséri a rendezőség munkáját. A rendezőség el is követ mindent, hogy a bál szépsége, hangulatossága egyik legkiemelkedőbb eseménye legyen Debrecennek és a legkörültekintőbb munkát fejti ki a rendezés körül. A tetszetős báli meghivók már szétküldöttek, miért is ezúton kérj fel azokat, akik meghivót nem kaptak ugyan, de arra igényt tartanak, hogy ebbeli kérésüket az Ipartestület hivatalában sürgősen jelentsék be. A páholyjegyek már mind elkeltek, igy azt kapni nem lehet. Belépőjegyek egyébként már kiválthatók az Ipartestületnél a hivatalos órák alatt. A bál fényét és változatosságát nagyban elősegitő magyar tánccsoport bemutatkozása bizonyára egyik legszebb mozzanata lesz a bálnak. A táncbetanitás nap-nap után folyik s a csoport tagjai fáradhatatlanul, nagy törekvéssel igyekeznek a tánczámokat betanulni. Az a rövid idő, amely bennünket a bál napjától elválaszt, a lázas előkészületek ideje lesz s bizonyára megmozgajta városunk iparostársadalmát, hogy családjával együtt ezen kimagasló bálon egy feledhetetlen és boldog estét eltöltsenek. Egyébként a bálra vonatkozólag szivesen ad bárminemű felvilágositást az Ipartestület hivatala.

Báli naptár

Január 28.: Debreceni Gazdaifjak bálja, Arany Bika.
Január 28.: Szabómunkások jelmezes táncestélye, Munkásotthon.
Február 1.: Csaba Bál, Arany Bika. Egyetemi Altisztek álarcos bálja, Korona.
Február 4.: Iparos Bál, Arany Bika. Álarcosbál, MÁV műhelytelep. — Fűszerkiskereskedők bálja, Angol Királynőben.
Február 4.: Kossuth Dalkör farsangi bálja, Koronában.
Február 5.: Árpád B E táncestélye, Arany Bika.
Február 9.: Gazdász-bál, Arany Bika.
Február 11.: Lilla-tea, Arany Bika. Turista Egyesület táncestélye, Kereskedő Társulat.
Február 11.: Egyetemi Gépház, Tisza István Dalkör táncestélye, Koronában.
Február 11.: Frontharcosok táncestélye, MÁV műhelytelep.
Február 12.: Vasvári Kör teaestélye, Arany Bika.
Február 16.: Piarista Diákszövetség
Február 18.: Csizmadia-bál, Korona táncestélye, Arany Bika.
Február 18.: Szent László-Kör táncestélye.
Február 20.: SzEFHE-bál, Arany Bika
Február 25.: MIEFHOE-bál, Arany Bika.

Felhivjuk a bálrendezőket, hogy amennyiben a Báli naptár-ban szerepelni óhajtanak, küldjék be adataikat szerkesztőségünkbe.

x Harmine százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

Ribbentrop külügyminiszter elutazott Varsóból

A kiadott hivatalos közlemény a teljes egyetértést hangoztatja.

Varsó, január 27. *Ribbentrop* német birodalmi külügyminiszter pénteken délben a menetrendszerű gyorsvonattal elhagyta a lengyel fővárost. A német külügyminisztert és feleségét *Beck* külügyminiszter kísérte ki a pályaudvarra. A német vendégek búcsúztatására megjelentek a pályaudvaron a lengyel külügyminiszterium főtisztviselői, a német nagykövet, az olasz nagykövet, a japán nagykövet és Hóry András varsói magyar követ. Beck külügyminiszter és Ribbentrop külügyminiszter meleg kézfogással vettek búcsút egymástól.

A német külügyminiszter látogatásának befejeztével lengyel részről a következő hivatalos részt adták ki:

— Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Beck lengyel külügyminiszter németországi útjának viszonzásaként a német-lengyel egyezmény ötödik évfordulóján tett látogatása a mai napon véget ért. Ribbentropnak a lengyel fővárosban való tartózkodása alatt alkalma nyílt arra, hogy hosszas megbeszélést folytasson a lengyel köztársaság vezető államférfiaival. Tegnap délután Ribbentrop külügyminiszter részletes megbeszélést folytatott Beck külügyminiszterrel a két szomszédállamot érdeklő összes kérdésekről, ezenkívül megvitatták az általános nemzetközi helyzetet is. *A megbeszélések az 1934 január 26-án aláírt lengyel-német szerződésben megalapozott őszinteség és nyíltság szellemében folytak le és teljes egyetértés mutatkozik abban az irányban, hogy a két nemzet jogos érdekeinek tiszteletbentartásával vizsgálják és oldják meg a két nemzetet közösen érdeklő kérdéseket.*

— Ribbentrop birodalmi külügyminiszter varsói látogatása a kölcsönös barátság légkörében folyt le és a megbeszélések eredményei újból bebizonyították, hogy Lengyelország és a némte birodalom között fennálló és az elmúlt öt év folyamán kipróbált együttműködés nemcsupán a lengyel-német kapcsolatok további kifejlődéséhez vezetett, hanem jelentősen hozzájárult az általános európai megbékéléshez.

Üldözik és elbocsájják a magyar munkásokat Pozsonyban

Dec. 31-én a pozsonyi rendőrség a pozsonyi Kábelgyár, az Apolló gyár, a Koburg művek **154, visszacsatolt területen illetőséggel biró magyar nemzetiségü alkalmazottjának és munkásának munkaengedélyét megvonta, aminek folytán a munkaadók alkalmazottaikat azonnal hatállyal elbocsátották.** A pozsonyi m. kir. konzul közbenjárt Tiso miniszterelnöknél az elbocsátottak érdekében. Tiso az intézkedés felfüggesztését a cseh-szlovák állampolgársági egyezmény megkötéséig megigérte. Ezirányban utasitotta a rendőrséget ugy, hogy az elbocsátottak munkahelyükre való visszavételüket a napokban remélhették. További elbocsátások pedig nem voltak várhatók. **Ezzel szemben 24-én a pozsonyi gáz-, viz- és villamosmüvek igazgatósága azonnali hatállyal elbocsátott 55 magyar nemzetiségü, visszacsatolt területen illetőséggel biró alkalmazottat, amely intézkedés 203 személyt érint.** Január 25-én a csehszlovák Dunagőzhajózási Társaság bocsátott el azonnali hatállyal 9 embert, a pozsonyi villamosvasutak igazgatósága pedig a visszacsatolt területen illetőséggel biró magyar nemzetiségü munkásait, **számszerint 124 embert figyelmeztetett arra, hogy közeli elbocsátásuk tervbe van véve. Beszüntették kezenkivül a közsegélyezéseket is** a visszacsatolt területen illetőséggel biró magyarok részére.

A pozsonyi magyar konzul az **intézkedések által érintett magyarok érdekében eljárt Tiso szlovák miniszterelnöknél.**

LEGUJABB

MEGHALT EGY VILÁGHIRŰ MAGYAR PROFESSZOR

Magyaróvár, január 27. Tegnap szivszélhüdésben hirtelen meghalt a magyaróvári gazdasági akadémia egyik legkitünőbb professzora, dr *Karkoványi Ákos*. Karkoványi nevét világszerte ismerték. Tudományos munkásságán kivül arról volt nevezetes, hogy minden európai nyelven kitünően beszélt, de tökéletesen ismerte a kínai nyelvet is. Halála nagy veszteség a tudományos életnek.

—*—

16 MILLIÓ FONTOT KAPOTT A FRANCIAKTÓL ÉS ANGOLOKTÓL CSEHORSZÁG A MULTBAN

London, jan. 27. **Mint hivatalosan jelentik, az angol és francia kormány részéről Csehországnak adott kölcsön összesen 16 millió fontot tesz ki, beleértve a már előre kifizetett tizmillió fontot. Az erre vonatkozó szerződést rövid időn belül nyilvánosságra hozzák és bemutatják mind az alsóháznak, mind a francia kamarának.**

Bukarest, jan. 27. **Vajda Sándor volt román miniszterelnök egy diszvacsorán beszédet mondott, amelyben etöbbek között a következő kijelentést tette:**

Számos Erdélybe küldött regáti politikus az első szélfuvallatra sietett tuladni erdélyi házán és vagyonán, hogy hazaszaladjon.

—*—

London, január 27. *Az angol közélet kiválóságai szózattal fordultak a német birodalom vezetőihez s a német néphez azzal a felhivással, hogy csatlakozzanak ahhoz a végső ráfeszítéshez, amelynek célja a háború rémképének és a népek közti ellenségeskedésnek számüzése, valamint a civilizáció megmentése. Az angol nép szükségesnek tartja, hogy az államok közti viszonylatokat a jog uralmára alapitsák. Elismeri, hogy a civilizációt nem lehet megrögziteni. A nemzetek problémái csak együttműködés révén nyerhetnek tartós megoldást.*

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

Idényvégi olcsó vásár

mélyen leszállitott árak csak 10 napig

Vágó Sándor

férfi ruha és női kabáthaza.

Tekintsemeg kirakataimat!

Prága válasza Csáky külügyminiszter kijelentésére

Prága, január 27. A Cseh Távirati Iroda ma este a következő közleményt adta ki: Gróf Csáky Istvánnak a magyar parlament külügyi bizottságában tett kijelentését, hogy a magyar kormány a munkácsi incidenst lezártnak tekinti és hajlandó újból megindítani a vegyesbizottságok munkáját, cseh-szlovák körökben megelégedéssel vették tudomásul. Ezek a kijelentések — cseh-szlovák körök szerint — egybehangzanak a cseh-szlovák kormánynak a két ország közti jószomszédi együttműködésre irányuló vágyaival. A cseh-szlovák kormánynak ez a vágya kifejezésre jut az incidens által okozott károk megtérítésére irányuló hajlandóságával is — fejezi be a Cseh Távirati Iroda közleménye.

Az olasz kormány közölte Londonnal a katonai behivások okát

London, jan. 27. Az olasz kormány közölte az angol kormánnyal, hogy az 1901. évi olasz katonai korosztály behivása kizárólag igazgatási és nem politikai okokból történt. A jelentés hozzáteszi, hogy az angol kormány nem intézett ilyen irányu kérdést az olasz kormányhoz.

Róma, jan. 27. Római brit körökben határozottan cáfolják azt a hirt, hogy az angol nagykövet lépést tett volna az olasz külügyminisztériumban és magyarázatot kért a tartalékosok behivásáért. Ugy tudják, hogy hasonló lépésnek még a gondolata sem merült fel.

Véres zavargások Kárpátalján

Volosinek egypárt rendszere miatt.

Ungvár, jan. 27. Az összes nemzeti kisebbségek körében nagy az elkeseredés, mert Volosin kormánya bevezette az egypárt-rendszert. Ennek folytán csakis ukrán lsitát nyujthattak be a választók. Az ukránoknak a csehek, magyarok és az oroszok ellen folytatott uszitása több ruszinszkói nagyközségben összetüzésekben robbant ki. Perecseny községben a csendőrség rálőtt a tüntető ukránokra és Szics szervezet tagjaira. **Egy ember meghalt, tizenöten megsebesültek.** Podheringen a ruszinok nem voltak hajlandók Prchala tábornok ellen felvonulni.

A Szics-szervezet tagjai erre a cseh csendőrséget kérték fel, hogy a lakosságot utasitsa a parancs teljesitésére. A cseh csendőrség a kérésnek nem tett eleget. Itt is összetüzésre került a sor, **amelynek során egy ember meghalt, 4 sulyosan megsebesült.**

Amerika korlátlan számban repülőgépet szállit Franciaországnak

London, jan. 27. (MTI.) Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt elnök bejelentette a sajtóház értekezletén, hogy *az Egyesült Államok repülőgépgyárai a washingtoni kormány tudtával megállapodtak a francia kormánnyal, hogy korlátlan számú hadirepülőgépet szállitanak a francia légi haderőnek.*

Roosevelt elnök 50 millió dollár haladéktalan megszavazását kérte a törvényhozástól 565 vadászrepülőgép vételére és felfegyverzésére, továbbá a hiradó hadtest rádiókészülékének beszerzésére. Kérte továbbá, hogy *a törvényhozás 50 millió dollárt bocsásson a kormány rendelkezésére ugyancsak fegyverkezési célokra.*

Róma, január 27. (Stefani.) Mussolini miniszterelnök táviratot intézett Gambara tábornokhoz, a spanyolországi olasz önkéntesek parancsnokához. A Duce táviratában közli a tábornokkal, hogy harctéri érdemeiért hadosztályparancsnokká nevezi ki.

x Ingyenbe esik minden harmadik szinházi jegye, ha kétszer a kedvezményes szelvénnyel ment szinházba.

SZÍNHÁZ

Francia szobalány

Deval-bemutató a Csokonai Színházban.

Deval darabjai az „Ifjú pásztor"-tól a „Tovaris"-ig, egyaránt nagy sikert arattak a magyar színpadokon. A hamisítatlan gall-esprit jegyében fogant francia vígjátékírásnak ma alig van rokonszenvesebb képviselője nála. Témái, ha surolnak is komolyabb problémákat, pillanatig sem tévesztik el szem elől a közönség szórakoztatását s ezt olyan elegáns könnyedséggel, a súlytalan, de végtelenül kedves szellemességnek olyan káprázatos csillogtatásával csinálja, ami magával ragadja a nézőt.

Új darabja a „Francia szobalány" is lényegében régi téma. Az amerikai üzletember fia titokban megnősül Párizsban. Feleségét, mint szobalányt csempészi be a családba, ahol ellenállhatatlan kedvességgel mindenkit levesz lábáról s végül apa, anya, egész család boldogan ölelik keblükre. Ez az elkoptatott téma azonban pompás színekkel frissül fel és igazi sikerré virágzik Deval kezén. Maga a darab bravuros keveréke a mulatságos és szentimentális jeleneteknek s ezt a két elemet a bűvész ügyességével keveri Deval. A dialógusok, mint színes, elbűvölő madárkák röppennek fel a színpadon s szárnyukkal csak lehelletfinoman, éppenhogy érintik a problémákat. Viszont a játékos kedvességnek, finom humornak ezer fényében fürdik minden mondat, ami a szereplők ajkát elhagyja.

A „Francia szobaleány" olyan darab mely szinte egyetlen szerep kedvéért íródott: a szobaleány alakitójáért. A színháznak erre a szerepre kell találnia egy szép és kitünő színésznőt és ez magábanvéve biztositja a sikert. A Csokonai Színház művészegyüttesének nagyszerűségét dicséri, hogy két szereplőt is talált ilyent s a két teljesen egyénrangú teljesítménynek felváltva tapsolhat a közönség.

A főpróbán **Hamvay Lucy** játszotta Francoise szerepét, elragadó bájjal, elmésen és végtelen kedvességgel. Mint finom francia parfőm árad belőle a derű. Szép, kellemes színpadi jelenség, aki attól a perctől kezdve, hogy férje karján bepottyan a színpadra, elragadóan idegen akcentussal tördelve a szavakat, egyesapásra hatalmába kerítette a színpadot s ettől a perctől kezdve minden csak azért az egy szereplőért van, a darab többi — el kell ismerni szintén nagyszerű — figurái csak asszisztálnak a kirobbanó sikerhez. Hangja melegen, ellenállhatatlan bájjat muzsikál. A kitünő művésznő a legjobb alakitását produkálta ebben a szerepben.

A bemutatón **Pogány Margit** játszotta ezt a szerepet, nagy sikerrel. Hamvay finomabb, az érzelmes jeleneteken melegebb alakításával szemben teljesen eredeti felfogásban vidámabb, lobogóbb színekkel, de hasonlóan megvesztegető bájjal, kitünő nüanszokig kidolgozott elgondolásban tökéletes művészettel vitte színre Francoise alakját. Számos nyiltszini s vastapsot kapott. Kitünő fényt vet a Csokonai Színház nagyszerű együttesére, hogy két ilyen pompás teljesitményt nyujtó művésznőt tudott felvonultatni egy szerepben.

Halasy Mariska gazdag színészi regiszterét pompásan tárta ki és tökéletes, szép alakitást nyujtott a süllyedő üzletember feleségének szerepében. — Szavai mögött az élet melege parázslott. **Mányai Lajos** robosztus tehetsége, pompás emberábrázoló készsége hiány talanul érvényesült. Elsőrangú volt **Bálint György** Eric-je. Melegen, szívvel alakította az amerikai fiú szerepét. Sallangmentes, egyéni izű játéka fejlődésének új fokán mutatta ezt a nagyon tehetséges színészünket. **Zádor Mária** kitünő figurát csinált Philiis szerepéből, bár egyes jelenetekben túlságosan harsány volt.

Kellemes meglepetést jelentett dr **Lukács Béla** bemutatkozása. Joris tartuffei figuráját olyan érett művészettel, tökéletes színekkel, hibátlan metszésben, egyetlen felesleges gesztus nélkül vitte színpadra, hogy ezzel az egyetlen alakítással „beérkezett". Rokonszenves, üde jelenség **Kádár Judit**, akinek friss, ösztönös egyéni tehetsége jó színpadérzéke a legszebb reményekre jogosít. **Kondor Tibor** egyszerű eszközökkel, tökéletesen formálta a vasútkirály figuráját. **Surányi Ilus** ügyes színeket talált szerepéhez és jól fejlődő, értékes színész **Seprényi.**

Legelőször kellett volna megemlékeznünk **Horváth Árpád** brilliáns rendezéséről, mely maga volt az egyszerűséggé érett művészet. Sallagmentesen, kitünő ötletekkel, teljesen egyéni elgondolásban állította színpadra a **Francia szobalány**-t. Finom ötletekkel szőtte át a jeleneteket, bravuros munkát végzett. **Sándor Sándor** díszletei mutatósak, artisztikusak.

*

Az előadás előtt **Horváth Árpád** igazgató hatásos szavakban mutatott rá, hogy a kettős szereposztás jogos büszkeséggel felmutatott gesztusa a Csokonai Színház szellemi gazdagságának és a szereplési sorrend nem rangsort jelent, hanem azt tisztán a véletlen döntötte el. Megkapó szavakkal emlékezett meg Ady Endréről, a költő halálának 20-ik évfordulóján. **Kamarás Gyula** pedig mélységes átéléssel, tökéletes művészettel szavalt két Ady-verset.

A **„Francia szobalány"** bemutatója igazi forró siker volt s a szereplőket, cién **Pogány Margittal,** számtalanszor a vasfüggöny elé tapsolta a hálás publikum.

Ma Hamvay a „Francia szobalány"



1. Halló! Eric urat keresik... (Hamvay Lucy.) 2. Csak nincs valami komoly baj? (Zádor, Mányai, Hamvay, Halassy és Bálint.) 3. Szeretlek! (Hamvay—Bálint.) 4. Kipüszolom a cipőket Joris ur... (Hamvay Lucy—dr Lukács Béla.)

A színházi iroda jelenti:

10

év óta

nem volt ilyen elragadó, tomboló, frappáns

siker

mint bűbájos, derűs, angyali

Francia szobalány

HAMVAY! POGÁNY!
HALASSY, MÁNYAY, BÁLINT,
ZÁDOR, Dr LUKÁCS, KÁDÁR,
KONDOR T., SURÁNYI, SEPRÉNYI

Rendezö: Horváth Árpád!

Ma, szombaton délután műsorváltozás, az évadban utoljára

ZÓNA

előadásban:

Herczegh: Utolsó tánc

Somlayval.

Ma este és hétfőtől egész héten

Francia szobalány

Szines szinházi film kockák

A müvésznő párbaj

is óriási érdeklődést vált ki a közönség körében. Az a nemes és a magasrangú művészet fegyvereivel folyó vetélkedés, mely a Francia szobalány kedves figurájában Hamvay Lucy és Pogány Margit között folyik, egyszerűen mindenkit érdekel. Azok, akik a próbákon látták, a két népszerű és kitűnő színésznő egyéni és különböző felfogású, de egyaránt ragyogóan nagyszerű alakitását, tudták, hogy ez a kettős szereposztás a művészi teljesítményben holtversenyt fog hozni. A gondolat azonban érdekes és értékes volt... alkalmas arra, hogy a művész ambicióját fokozza s egyben megmutassa, hogy milyen gazdag együttessel rendelkezik a Csokonai színház, amelynek művészei két ilyen pompás tehetséget tudnak felmutatni egy szerepben. Hogy ez a nemes vetélkedés viszont egyaránt mindkét művésznőnél pompás, egymásfölébehelyezhetetlen alakítást hozott ki: azon nem lehet csodálkozni. A művészet országában nem muszály okvetlen egymás fölé helyezni az egyéniségeket, elférnek ott a tehetségek egymás mellett is. Igy a művésznő-párbaj, ha eldöntetlenül végződött is, egy győztes mégis van: a művészet, melynek igazi értékeiként kell elkönyvelnünk Hamvay Lucyt és Pogány Margitot.

—=—

A taps a legszebb zene

a színész fülének s az a bizonyos valami, ami megteremti pillanatokon belül a kontaktust a színpad és nézőtér között. Az új primadonna, a rokonszenves tehetségű Erdész Irén bemutatkozó fellépésénél lehetett ezt tapasztalni. Amikor a szép, fiatal színésznő kilépett a színpadra, hatalmas taps fogadta és ez a taps folytatódott felvonás után, amikor többször a vasfüggöny elé hívták Erdész Irént. A fejlődésképes, biztató igéretként bemutatkozó Erdész Irén első fellépésénél megnyerte a publikum rokonszenvét.

—•—

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTARAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Aranyangyal«, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — »Reménység«, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — »Bocskay«, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — »Hungária«, Vargakert, Szoboszlay u. 4/f. Telefon: 28-25.

MENTOK TELEFONSZAMA: 04.
RENDORSEGI TELEFON: 20-45.

Az emberi jóság

Az áldozatra kész szeretet szép megnyilatkozásának színhelye volt Debrecenben pénteken délután 3 órakor a Hatvan uccai villamos. Egy szegény asszony vékony vászonruhácskában, kabát nélkül, mezitláb ült fel a villamosra. Szorosan magához szorított egy kisgyermeket. A gyermek egy papirdarabkával babrált. A sápadt, sovány anya nézte-nézte gyermekét, majd elfakadt keserves sírásra. Két szeméből a könnyek görögtek lefelé. Magához húzta, átölelte a kis sovány gyermeket és áztatta arcocskáját saját könnyeivel.

Egy jól öltözött úr ült a kocsiban és felfigyelt az asszony sírására. Egyideig nézte, majd közelebb lépett és kikérdezte az asszonyt. A síró, szegény asszony elkeseredte, hogy a gyermekét a menhelyre viszi, mert élelmet sem tud már adni neki, ruhácskát sem, hiszen ő is mezitláb kénytelen járni. A menhely a kisgyermeket másnak adja tartásba és ő nem is láthatja majd gyermekét. Két kis gyermeke már a menhelyre került. A férje, aki gazdasági cseléd, elhagyta, magára maradt kis gyermekeivel a legnagyobb nyomorban.

A szegény asszony csókolta, ölelte sápadt kis gyermekét, akitől meg kell válni, mert eltartani nem tudja. A legszörnyűbb szenvedést élte át. A jól öltözött úr csendessé vált hangon megszólalt:

— Ne sírjon, jó asszony, megsegíti az Isten. Gyermeke jó helyre kerül. Maga pedig vegyen cipőt, mezitláb mégsem lehet járni ilyen időben!

Ezzel zsebébe nyult, kivett egy bankót s átadta az ámuló asszonynak.

Ez történt a Hatvan uccai villamoson. A kalauz, amikor a jólöltözött úr elhagyta a kocsit, feszes vigyázzban tisztelgett előtte. Ebben a tisztelgésben benne volt a hódoló hála a jóság előtt. A meghatóan szép jelenetnek tanuja voltam én is a villamoson és leírom az adakozó úr nevét: Dózsa György, Debrecen város és a Tiszántúli Református Egyházkerület nyomdavállalatának igazgatója.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor K. Kiss László, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. Károli G. téri templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Sipos Imre. Ispotály-templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután3 órakor Kiss Lajos. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. Horthy kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. Nyulasi áll. iskolában délelőtt 10 órakor Cs. Nagy Dániel. Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Szegényházban délelőtt 8 órakor Halász András. Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. **Tanyai istentiszteletek:** Csucán délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Pallagon délelőtt 9 órakor Kurucz József. Hosszupályi uton délelőtt 10 órakor dr Papp Géza. Halápon délelőtt 9 órakor, Állóhegyen délelőtt 11 órakor és Pipóhegyen délután 2 órakor László Lipót. **Gyermekistentisztelet:** Homokkerti templomban délelőtt fél 9 órakor Szilágyi László.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagy mise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. Kertségekben és kápolnákban: Csapókertben Kummergruber Emil püspöki tanácsos. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. Szoboszlói uti elemi iskolában Szücs Ferenc. Augusztában Horváth Iván piarista tanár. Pallagon dr Bátthy Miklós rendfőnök. Zitában Hess Ödön. Hajdusámsonban Novák Gyula. Józsán dr Szabó János. Klinikán Béres Endre és László Miklós.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise. D. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s.-lelkész mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság. 4 órakor vecsernye és szentségimádás. F. hó 30-án, hétfőn, a 3 főpüspök ünnepén és február hó 2-án, Gyertyaszentelő boldogasszony ünnepén vasárnapi miserend.

— **Az evangélikus templomban** délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet lesz, prédikál Pass László esperes-lelkész. 11 órakor pedig az egyházközség rendes közgyülését tartja. Délelőtt 9 órakor a tanulóifjuság számára egyházi énekóra lesz, mely után exhortációt tart Labossa Lajos vallástanár. D. u. 4 órakor a konfirmált fiuknak bibliaórát tart a vallástanár. Délután 5 órakor istentisztelet, prédikál Böjtös Sándor. Délután fél 8-kor istentisztelet Nagylétán, prédikál Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig nőegyleti ünnepély. Pénteken este 7—8-ig imaóra.

— **Szenvedő beteg asszonyok** gyakran már egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvízzel is nagyon könnyű, lágy bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

— **A Crédó férfiegyesület** ma, szombaton este 7 órakor tartja havi gyülését a róm. kat. fiupolgári iskolában, Varga u. 4. **Ring** Vince polgáriiskolai igazgató fog előadni: A sajtó fontossága a világuézetek harcában. Minden érdeklődő katolikus férfit szivesen lát a Crédó.

x **Fogaranyért, brilliánsért** legmagasabb árat fizeti a Wipla laboratórium, Hatvan u. 1.

— **Folyó évi február hó 11-én** este 8 órai kezdettel az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportjának műsoros táncestélye a MÁV mühelytelep szinháztermében.

— **A Szent Erzsébet Egylet** február 8-án, este az Angol Királynőben társasvacsorát rendez.

— **Gyorsíró köri gyülés.** A Debreceni Négyévfolyamú Fiú Felső Kereskedelmi Iskola Gyorsíróköre most tartotta meg közgyülését, szép műsor keretében. A gyülésen jelen volt dr Naményi Gyula vezető tanár és szép számban jelentek meg a gyorsirás iránt érdeklődő tanulók. A gyülést Csapó György IV. évf. tanuló, a gyorsírókör elnöke nyitotta meg. Ezt követte Novotni Sándor III. évfolyamú tanuló szavalata, majd Boczkó Béla II évf. tan. tartott előadást „Nagy Sándor jelentősége az egységes magyar gyorsírás fejlődésében" cimmel. — Ezután Medve Jenő IV. évf. tanuló felolvasása következett: „Emlékezés egy zsenire" cimmel. A gyülést dr Naményi Gyula vezetőtanár zárta be, megemlékezve a gyorsirás jelentőségéről, buzditva serényebb munkára a tanuló ifjuságot.

— **A sütőszakosztály tagjainak figyelmébe!** Felhivja a szakosztály elnöksége a sütő- és molnáriparosok figyelmét, hogy az évi rendes közgyülést folyó hó 30-án, délután 5 órai kezdettel tartják meg az ipartestület dísztermében.

x **A Népszerű Főiskola** uj díjtalan modern nyelvi tanfolyamai (angol, francia, lengyel, német, orosz, román, szlovák), február hó elsején kezdődnek. Beiratkozások egyetemre délelőtt 11—1 óráig, III. emelet 335. sz. ajtó. Telefon: 25-00, mellékállomás 43.

x **Legmagasabb árban Róna** ékszerész váltja be heverő aranyát, brilliánsát.

— **Ma este lesz a szabómunkások álarcos-bálja** a Munkás-Otthonban. A jelmezesek között kilenc különböző, értékes dij kerül kiosztásra. Ezuton is tisztelettel meghiv mindenkit a **rendezőség.**

— **A jávai holland gyarmatok gazdasági szakértője,** aki magyar ember, most családjával együtt repülőgépen Budapestre érkezett. Öt napig jött repülőgépen és utijegye 5000 pengőbe került. A nagy karriert elért magyar neve Zboray Ernő, 38 éves. Husz esztendővel ezelőtt öt fonttal a zsebében vándorolt ki Jáva szigetére.

— **Szombathely középkori várának romjait megtalálták.** Szombathelyen a püspöki kertben ásatásokat rendeltek el már tavaly és felszinre került egy őskeresztény bazilika, két római ut és más római kori épületek maradványai. Az ujabb ásatások során középkori vármaradványok is felszinre kerültek. A régi várban annak idején Nagy Lajos és Mátyás király is parancsolta hadait.

— **Németországban idegenforgalmi államtitkárságot** állitanak fel és az idegenforgalmi szövetség elnökét bizták meg. Németország ezzel az intézkedésével követte a külföld példáját.

Babi

Négyéves. Szőke. Fitos az orra
és nagy kegy, ha szóba áll velem;
Mert Ő már tudja, hogy a sorsom,
parancsra várni engedelmesen.

Ő már tudja, (pedig négyéves)
ha eljön a fáradt, csunya bácsi,
nekem kell mélyen meghajolva
alázatos pukedlit csinálni . . .

Ő már tudja, hogy mi jár Neki!
Aranyhajú, túl okos gyermek
s meglátják — a fogadtatáson,
csokrot nyujt át a miniszternek.

Kuczkó Gyula.

— **Üstökös közeledik a földhöz.** Peltier amerikai csillagász az északi égbolton uj üstököst fedezett fel, amely **nagy fénnyel világit** és igen gyorsan közeledik a föld felé. Az üstököst német csillagvizsgálók is megfigyelték, bár az égbolt az utolsó napokban többnyire borult volt. Az üstökös nyolcad-kilencedrangu csillag fényével ragyogott az első napokban. A földhöz való közeledésével arányban fénye egyre erősebbé válik és most már eléri az ötödrangu csillagok fényét. Minthogy az üstökös fénye még jobban növekedni fog; néhány nap mulva már szabadszemmel is tisztán látható lesz. Az ujonnan felfedezett csillag eleinte a Hattyu csillagképében volt látható, tehát a tejút legfényesebb részében. Azóta a Pegazus csillagképe felé folytatta utját. Az üstököst a sötétség beállta előtt este nyolc óráig lehet látni. Az üstökös csóvája világosabb.

x **Debrecen város zeneiskolájában** a II. félévre a beiratkozások február hó elsején megkezdődnek, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedü, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (ovoda), tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratási dij 6 pengő. Tandijak alsó osztályokban 8 pengő középosztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zeneművészeti főiskolára készülők havi 15 pengőt, zenei előkészítőbe havi 3 pengőt fizetnek. Bővebb felvilágositás a zeneiskola titkári hivatalában (Vár ucca 1.) nyerhető. Telefon: 33-96.

— **Betörők a karcagi Hangyában.** Karcagról jelentik: A karcagi Hangya Szövetkezet üzlethelyiségében eddig ismeretlen tettesek feltörték a pénzszekrényt és abból mintegy 3000 pengő készpénzt vittek el.

— **Senki sem tud USA vizumot szerezni.** Az Északamerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulátusa figyelmezteti a közönséget, hogy ne adjon hitelt olyan hireszteléseknek, amelyek szerint egyesek az Északamerikai Egyesült Államokba való bevándorlásra, vagy látogatásra jogositó vizumot tudnak szerezni. Akik vizumért kivánnak folyamodni, azoknak személyesen kell a hivatalban megjelenniök. Mindenki óvadkodjék attól, hogy ügynököknek vagy közbenjáróknak bármit fizessen, mert ilyenek közbenjárását a főkonzulátus semmi körülmények között nem veszi figyelembe.

— **Farkascsorda támadott meg Erdélyben egy munkáscsapatot** és a farkasok két munkást széttéptek. A többinek sikerült felmenekülni egy teherautóra, mely az országuton állt. A farkasok követték az autót, de a megindított motor lármájától és az autókürt szavától megriadva, a közeli erdőben eltünték.

Husz éve halt meg Ady Endre

Húsz éve, hasonló borús januári napon, hunyta le szemeit a költő: Ady Endre. Húsz keserű esztendő telt el azóta. Olyan súlyos történelmi idők, melyek úgy az egyes embert, mint a nemzet életében fölérnek egy századdal is. A nemzet most kezd feléledni a tetszhalálból. És a halott költő is most vonul be a testi mulandóságból a szellemi halhatatlanságába. Az elmúlt két évtized megtisztította nagy alakját mindattól, ami egyes csoportok számára sajátította ki a Géniuszt és felemelte a múló idők fölé. Tüzes ellenfelei már elnémultak, éppen úgy, mint azok a barátok, akik kisajátították őt és a végtelenbe nyúló szárnyait odakötötték a maguk szekere elé. Ady Endre, aki a magyarság végzetes árvaságát, ősi fájdalmát, nagy kérdéseit kiáltotta a világba, ma már az örök magyar nemzeté.

UKRÁNOKKÁ „KÉPEZI ÁT" BRÓDY HIVEIT HUSZTON CURKANOVICS

Az Ungvárról elmenekült Curkanovics Hilarian ukrán nyomdaigazgató, szenátor, a halálra ítélt bajdúdorogi merénylő, Husztou átképző tanfolyamot nyitott, amelyen a Volosin-kormány utasítására Bródy híveit képezi át ukránokká. Tettese volt a háborúelőtti ismert debreceni bombamerényletnek, majd ő volt az, akit Bécsben 1918-ban az osztrák-magyar monarchia ellen szőtt összeesküvés miatt halálra ítéltek.

*

A fenti jelentéshez az igazság kedvéért hozzá kell fűzni, hogy Curkanovics nem volt tettese a debreceni bombamerényletnek, de benne volt a keze az akkori sötét akciókban a magyar görög katolikus püspökség ellen.

EGY NÉGER SZEKTA MEGÖLTE, MEGFÜSTÖLTE ÉS FELDARABOLVA ELADTA FAJTESTVÉREIT

Brüsszel, jan. 27. A Belga-Kongóban, a Kilimoto aranymező vidékén száz-számra menő gyilkosságokat fedeztek fel. A gyilkosságokat egy néger szekta követte el fajtestvérein. A gyilkosság áldozatainak holttestét megfüstölték és azután feldarabolva nyilt piacon eladták. Eddig több mint 200 embert tartóztattak le.

A ROMÁN HADBIRÓSÁG ELITÉLT KÉT REF. LELKÉSZT EGY ZSOLTÁR ELÉNEKLÉSE MIATT

Kolozsvár, jan. 27. A kolozsvári katonai törvényszék **tegnap tárgyalta Lőrincz János szamosujvári ref. esperes és Veress László ref. lelkésznek az ügyét. Mindkettőjüket államellenes izgatással vádolták, mert a széki ref. egyházmegye közgyülése alkalmával a szamosujvári templomban elénekelték a „Ne csüggedj el kicsiny gyermek" kezdetü zsoltárt. A hadbiróság mindkettőjüket bünösnek találta államellenes izgatás vétségében és Lőrincz Jánost kétezer, Veress Lászlót pedig ezer lei pénzbüntetésre itélte.**

— **Influenzában meghalt a falu százöt éves mesemondója.** Öskü̈rö̈l jelentik: Özvegy Nyitrai Mihályné [illegible] nagy részvéttel kisérte utolsó utjára a környék lakossága. Százöt éves volt s élete végéig a legjobb szellemi frissességnek volt birtokában; benne a község gyermekei örök mesemondójukat vesztették el. Szövődményes influenza okozta halálát.

Harmincezer halott Chillében

Egyetlen városban 150 millió dollár a kár.

Santiago de Chile, január 27. A földrengéssujtotta terület borzalmas pusztulás képét mutatja. Mindenütt romok hevernek vad összevisszaságban. A földrengés Talcasban is rengeteg kért okozott. Linares, Parral, San Carlos helységek teljesen rombadőltek. A Parral és Cauquanes közötti országut a földrengés következtében használhatatlan lett s igy Cauquanes városa teljesen el van zárva a külvilágtól.

Cillan városában a földrengés, mint a menekültek beszélik, percekig tartott. **A villany kialudt. Rettenetes jelenetek játszódtak le a sötétben.** Az általános zürzavarban mindenütt a sebesültek jajgatását lehetett hallani. **A városi szinházból mindössze néhány ember tudott kimenekülni; több mint háromszáz néző bennégett. Az áldozatok kiásásához tö̈Xbb hétre van szükség.**

Concepcionban egy angol bank sulyosan megrongálódott. A földrengés következtében sulyosan megrongálódott **székesegyházat dinamittal kell lerombolni, hogy elejét vegyék egy ujabb katasztrófának.** A katonai hatóságok négy embert agyonlőttek, mert lopáson érték őket.

Santiagoból két tehergépkocsin élelmiszert szállitottak az inségeseknek. Roosevelt elnök táviratban részvétét fejezte ki Aguirre chilei elnöknek. Az amerikai vörös kereszt tizezer dollár segélyt bocsátott az áldozatok hozzátartozóinak rendelkezésére.

A chillani hatóságok elrendelték az életbenmaradtak összeszámlálását. Csütörtökön egész napon át tartottak a temetések. A földrengés alkalmával két szinültig megtelt szinház is összeomlott; mintegy husz néző kivételével mindnyájan ot pusztultak. Bulnes városa a szó szoros értelmében eltünt a föld szinéről. A városok és falvak uccáit **a gyermekek holttesteinek százai boritják.**

A hatóságok megállapitása szerint a földrengés magában Cauquanes városában több mint **150 millió dollár kárt okozott.**

London, jan. 27. A chilei földrengés-szerencsétlenség veszteséglajstromát nem hivatalos források **30 ezer halottra és 50 ezer sebesültre becsülik.**

Két hónapi fogházra itélték, mert véletlenül agyonlőtte barátját a nyilas tüntetés napján

Budapest, január 27. A mult év december elsején az egyik nyilas tüntetés alkalmával Bakos Mátyás szolnoki fiatalembert a Rákóczi úton, a Rókus-kórház környékén átlött mellel találták meg. Bakost bevitték a Rókus-kórházba, ahol rövidesen meghalt.

Bakos halála után megindult a rendőri nyomozás, amely azt állapította meg, hogy a fiatalembert egyik barátja, Kiss Ferenc szolnoki magántisztviselő véletlenül lőtte agyon. Bakos halála a parlamentben is szóbakerült és ekkor Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter részletesen ismertette a rendőrség nyomozásának eredményét, amely minden kétséget kizáróan megállapította, hogyan lőtte le barátja a fiatalembert. Kiss Ferenc ellen az ügyészség goudatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat és bünügyét tegnap tárgyalta a büntetőtörvényszék.

Kiss Ferencet goudatlanságból okozott emberölés vétségében mondta ki bünösnek a biróság és kéthónapi fogházra itélte. Az itélet nem jogerős.

— **Szépség és egészség** után vágyik minden nő és férfi. Emellett a legelemibb egészségügyi szabályokat sem tartja be. Gondol-e mindenki arra, hogy emésztése rendben legyen? Pedig csak 2—3 szem Artin-dragéet kell este bevennie, hogy minden reggel normális legyen a széke, egész nap jól érezze magát és emésztési kiütésektől, arcbőrének rendellenességeitől mentesüljön.

— **Törökország megtagadta a zsidó kivándorlók befogadását a szakemberek kivételével.** Istambulból jelentik: Refik Saydam miniszterelnök a török sajtó vezetői előtt a zsidókérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy Törökország megtagadta a zsidó kivándorlók befogadását. Kivételt csak a szakemberekkel tesznek, akiket Törökország esetleg alalkalmazhat, de szerződésük lejárta után ezeknek is el kell hagyni az országot s a török állampolgárságot nem szerezhetik meg.

— **Christea Miron patriarcha,** gróf Bánffy Miklós útját ötvenezer lei adományozott azoknak a magyar íróknak jutalmazására, akik a román írók munkájának magyarra való fordításával előmozditották a román—magyar kultúrközeledést.

— **Ki képviseli Egyiptomban a magyar színeket.** Budapestről jelentik: Fábián József főiskolai szövetségi kapitány pénteken délután a BEAC pályán tartott edzés közben jelölte ki azt a tizenhat főiskolás játékost, akik Egyiptomban több mérkőzésen képviselik a magyar színeket. A keret a következő: kapusok: Goda MAFC, Csutoros DEAC, hátvédek: Antal dr, Tóth KEAC, Gimesi TFSC, fedezetek: Kalocsai kassai FSC, Kovács ETO Kalozsi KEAC, Lakatos BEAC, Szép MAFC, csatárok: Hári, Kovács II. KEAC, Gog Gyulai AC, Stolpa BEAC, Gáspár KEAC és Tihanyi KEAC. — A főiskolás válogatottak vasárnap délután utaznak el a keleti pályaudvarról

— **Az aradi római katolikus gimn. elöljáróságának** azt a kérését, hogy az intézetnek adják vissza a nyilvánossági jogot, a kultuszminiszterium elutasította. A végzés Aradon nagy feltünést keltett. Az intézet igazgatósága elhatározta, hogy újabb kérést ad be a román kultuszminiszteriumhoz, amelyben az alkotmányos és törvényes jogokra hivatkozva kéri az iskola további működésének engedélyezését.

— **Pénteken este mintegy harminc ruszinszkói menekült érkezett Miskolcra.** Két-három héttel ezelőtt jöttek át a határon és eddig Ungvárott, Munkácson és Beregszászon voltak. — Miután a pályaudvaron a „Magyar a magyarért" mozgalom megvendégelte őket, tovább utaztak Mezőesát felé, ahol Borsodvármegye gondoskodik elhelyezésükről és a férfiak számára munkát biztosit.

— **Kéménybe ütközött és lezuhant egy repülőgép.** A párisi—kölni francia légiforgalmi repülőgép péntek délben a kölni repülőtértől mintegy 7 km-nyire lezuhant. A repülőgép eddig ismeretlen okból egy gyárkéménynek ütközött. 4 főnyi személyzete, valamint két külföldi utasa életét vesztette.

DOJÁRÁS

Hazánkban majdnem mindenütt volt csapadék. A nyugati és északi megyékben, valamint a magasabb hegyekben havazott. A Dobogókön 3, a Kékesen 18 a hóréteg vastagsága. A hőmérséklet napközben a nyugati megyékben csak 3, az ország többi részén 6—7, Pécsett 9 fokig emelkedett s este a nyugati megyékben a fagypont körül volt. Egyebütt még 5—6 fokos meleg uralkodott.

Jóslás: **Nyugatira forduló szél, változó felhőzet, sok helyen eső, havas eső, az ország nyugati és északi részein, valamint a hegyeken hó. A hőmérséklet nyugat felől kissé süllyed.**

Egy öreg gazdasági cseléd halálának ügye a biróság előtt

A debreceni törvényszéken dr **Tokay Gyula** tanácsa pénteken tárgyalta Csengeri Miklós debreceni gazdálkodó bünpörét, aki ellen azért emeltek vádat, mert állitólag egyik öreg beteg cselédjének nem adott rendelkezésére szekeret és igy nem tudták orvoshoz vinni a tanyáról. Az öreg kedden lett beteg és pénteken meghalt anélkül, hogy orvos kezébe került volna. A tárgyaláson elmondotta a vádlott — kinek védelmét dr Drót Sándor látta el —, hogy ő nem tudott arról, hogy az öreg cseléd, **Takács Márton sulyos beteg.** A beteget nem látta és neki nem jelentették, hogy sulyos beteg. Ha kértek volna szekeret, azonnal adott volna, annál is inkább, mert éves orvosa van, akivel megvizsgáltatta a volna. Az elhalt özvegye és egyik rokona arról beszéltek, hogy nem kaptak szekeret a tanyában idejében, hiába kértek. A tanyában akkor szolgáló másik cseléd szerint nem kértek szekeret azzal, hogy a beteget orvoshoz akarják vinni. Az orvoszakértő szerint az öreg halálát bélcsavarodás idézte elő s megmenthető lett volna, ha idejében viszik orvoshoz. A bélcsavarodás nagy fájdalommal jár és a fájdalom kényszeríti a beteget panaszkodásra, tehát környezete tudhatta, hogy sulyosabb bajról van szó. A törvényszék úgy találta, hogy nincs bünecselekmény mert a vádlottat nem értesiteték a betegségről, illetve arról, hogy sulyos beteg, a vádlott nem is látta a beteget. — A vád alól felmentették. Az ügyész dr **Gottesmann** az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— **12.000 kiló cukrot osztanak ki** Tolnavármegyében. A nagyszabásu cukorakcióval egyidejüen a vármegye főispáni hivatalának intézkedésére 16.000 pengő értékü tejet kapnak a szegény gyermekek és szoptatós anyák.

— **A debreceni iparos ifjúsági önképzőkör müsoros kultúrestélyt** rendez tánccal egybekötve, a debreceni görög katolikus legényegylet működvelő gárdájának közreműködésével az ipartestület dísztermében, Simonffy uccа 1. C. sz. II. e.. Müsor: 1. Szavalat, előadja: Dienes Béla. — 2. Éljen Napóleon Vigjáték 2 felvonásban. — Személyek: igazgató—Pusztay Lajos, rendező—Dienes Béla, Vera—F. Kiss Irmuska, Pipacs—Török Lajos, Kutosov—Molnár János, hadnagy—Orbán László. — 3. Magyar nótákat énekel: Nagy Rózsika. A kultúrest kezdete f. hó 29-én, este félnyolc órakor, melyre szeretettel várjuk közönségünket és ismerőseinket. Tánchoz a zenét az Ujvárossy jazz-zenekara szolgáltatja. — Belépődij nincs. Rendezőség.

— **A Nyamlagira tűzhányó újra működni kezdett.** A láva és tüz többezer hektáron elpusztította az erdőket és ültetvényeket.

— Valamennyi bajor iskolában megszüntetik az egyházi oktatást. Mint a Daily Telegraph Münchenből jelentik: a birodalmi kormány rendeletet adott ki, amely szerint valamennyi bajor iskolában megszüntetik az egyházi oktatást.

— Megrendítő gyermektragédia történt Zalakaros zalamegyei községben. Kis Gizella három éves leányka szülei távollétében a bölcsőben fekvő kis testvérkéjét ringatta. Közben elaludt, a csecsemő pedig addig ficánkodott, amig a bölcső felfordult és rázuhant az alvó hároméves kisleányra. A kis dajka nyakcsigolyatörést szenvedett, haldokolva szállitották a kórházba.

— Betört, hogy orvosságot találjon betegségére. A szegedi egyetemi gyógyszertani intézet telefonon értesitette a rendőrséget, hogy a Dóm-téri épületében betörő bujkál. A detektivek a kutatás során egyik kertrenéző erkélyen kuporogva rátaláltak Kardos László vásárhelyi hentessegédre, aki azzal mentegette magát, hogy sulyos beteg és azt gondolta, hogy ebben az intézetben akad orvosság az ő bajára. Letartóztatták.

—=—

SPORT

Sporthiradó

Elutasitották a Bocskai óvását a Szolnoki MÁV ellen. Mint ismeretes a Szolnoki MÁV—Bocskai bajnoki mérkőzés meglehetős csattanós befejezéssel ért véget. Egner játékvezető és Szabó Péter Bocskai edző össze is verekedtek. A mérkőzésen Egner nem adott meg két joges 11-es büntető rugást a Bocskai javára, téves szabálymagyarázattal indokolva eljárást, — hogy előnyszabályt alkalmazott, holott 11-esnél nincs előnyszabály és ekkor, de mérkőzés után is pár nappal elismerte ezt. Emiatt játékvezetői tévedés miatt — óvott a Bocskai —, de eredménytelenül, mert Egner már a tárgyaláson, kiballgatása során nem vállalta a tévedést és igy elutasitották a Bocskai óvását, maradt az eredmény 1 : 0 a Szolnoki MÁV javára Az óvás sorsa előreláthato volt.

A Bocskai fővárosi képviselője éveken át Mittelmann Miksa volt, aki most lemondott erről a tisztéről. — Utódja Szalay Imre fővárosi ujságiró lett, aki Herzog mellett is segédkezett már egyidőben.

A játékosbörze hirei: Kiszely után Ujpest is érdeklődik, Fekecs III. nem akar a Zuglóban játszani és másfelé szeretne elhelyezkedni.

A magyar válogatott vívócsapat szombaton s vasárnap a Semmeringen méri össze erejét a német válogatott vívócsapattal a „barátságos kupamérkőzésen". A magyar csapatot Vogáthy Béla ezredes vezeti, a csapat tagjai Bay, Maszlay, Hátszgehy, Homoródy törimérkőzésre, Rajcsányi, Kovács, Bercelly és Gerevich kardra. A magyar vívócsapat az esélyesebb.

A MOVE hajdúböszörményi TE most tartotta tisztujitó közgyülését. Elnök lett ujra dr Csorba Antal, ügyvezető alelnök: dr Szolnoky Zoltán, főtitkár: Sóvágó Gábor, pénztáros: Kiss Sándor. Az agilis egyesület nagyban készül a tavaszi idényre.

Hajóalkalmazott csak úszni tudó lehet. A belügyminiszteriumban most készül az új hatósági szabályrendelet és a rendelet értelmében kötelező lesz az úszni tudás a hajók személyzete számára. Még a szakács, szolga is köteles lesz uszni tudni, mert csak igy alkalmazhatják. Főleg az életmentési szolgálat megszervezése érdekében akarja előirni a belügyminiszter az úsznitudást és valószinüleg kötelező lesz az életmentővizsga is.

KÖZGAZDASÁG

Az eső elmosta a hetipiacot

A tojás ismét olcsóbbodott, darabja 6—7 fillér

A tegnapi hetipiac igen rosszul sikerült. Az árusok pedig alaposan felkészültek a hetipiacra, volt áru elég, de annál kevesebb vásárló jelentkezett. Az esős idő miatt sokan otthon maradtak s igy a sok áru a piacon maradt. Az árak tovább esnek, ami örvendetes jelenség. Ismét olcsóbb lett a burgonpa és a tojás. A szép rózsa burgonya kilója 8—9 fillér, mig a tojás 6—7 fillér. Megérkezett a piacra a tavasz első hírnöke, a galambbegy saláta, üdezöld, éppen olyan, mintha márciusban szedték volna. Olcsó tillérekért kapható. Ismét sok volt a spenót is, a kitűnő nedves, enyhe tavaszias időjárás sokat használt neki.

A gyümölcspiac is teljesen elhagyatott volt. Alig jelentkezett vásárló, az alma egyáltalán nem fogy, egyedül a narancs megy még valamennyire az olcsó ára miatt. Más gyümölcsben teljesen szünetel a forgalom.

A baromfipiac is gyenge volt. A rossz esős idő miatt nem jöttek be a falusiak, csupán debreceniek árultak. Az árak itt sem változtak lényegesen, csupán a tojás olcsóbbodott.

A tegnapi hetipiac tele volt panasszal, az árusok a rossz időt és a hónap végi pénztelenséget okolják a rossz piacért.

Zöldségárak: burgonya rózsa 7—8 fillér, Ellal és másfajta 5—6 fillér, zöldség kilója 14 f, csomója 10 f, kevert zöldség csomója 5 f, káposzta fejenként 3—16 f, vöröskáposzta 1—30 f, kelkáposzta fejenként 4—12 f, savanyú káposzta kg. 20 f, karfiol drb. 26—50 f, karalábé drb. 2—6 f, zeller drb. 2—6 f, spenót ,sóska csomónként 10 f, vereshagyma kg 12—14 f, fokhagyma kg 30 f, torma kg 30—40 f, galambbegy tnyérja 10 f, uj hagyma csomónként 6 f.

Gyümölcsárak: alma közönséges 32—50 f, nemes alma kg 60—120 P, körte 1.20 P, birsalma kg 70 f, narancs catániai 68 f, mandarin 88 f, vérbélü 1 P, citrom drb. 6—8 f, kilója 80 f, dióbél kg. 4 P.

Baromfiárak: Csirke kg 1.30 P, rántanivaló csirke páronként 1.40—1.80 pengő, sütnivaló 2—2.80 P, tyuk kg. 1.20 P, soványkacsa és liba kg. 1 P, kövérkacsa és liba kg. 1.30—1.40 P, pulyka kg. 1.10 P, tojás drb. 6—7 f.

—=—

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon olcsóbb a zab és a tengeri.

A készárúpiacon a tengeri ára 5—10 fillérrel, a zab ára pedig 5 fillérrel esett. A többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.25—20.35 78 kg 20.45—20.55 79 kg 20.65—20.75 80 kilós 20.75—20.85. — Felsőtiszai 77 kg 20.15—20.25 78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.55—20.65 80 kg 20.65—20.75 rozs pestvidéki 14.00—14.10, rozs mas 14.10—14.25, takarmányárpa elsőrendü 16.00—16.30, középminőségü 15.75—16.00, sörárpa kiváló 19.00—19.50, prima 18.50—19.00, zab elsőrendü 19.25—19.45, középminőségü 19.10—19.20, tengeri 13.70—13.80, korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.60—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 199 darab sertést. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 50 darab. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés I. 90—93 fillér, II. 83—89 fillér III. 76—80 fillér, exportzsir márkázott 150 fillér kilónként.

x Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.

Dolomitokban

Irta: Gobóczy Zoltán.

— Folytatás. —

És milyen emberien jó is és megnyugtató, ha szépen élünk . . . és mégis milyen kevés ember tudja ezt.

Odahaza, kis csendes Andalonkban békés volt a nyári este.

Árva volt a kis étterem . . . mintha mindenki csendesebb, szomorúbb lett volna, hogy nem ült a sarokban az a mindig oly jóságosan mosolygó, szőkearcú asszony.

Hiányzott az öreg doktor bácsi virágja is onnan.

Éreztük, hogy elment valaki, aki napfény, szépség volt itt.

Este azután még csendben elbúcsúztunk a Bottamediben. Halkan elzongorázgatunk. Eljátszottam nekik egy-két magyar nótát.

És meleg barátsággal elköszöntünk. Reggel aztán elindultam.

A Brenta és a Pizzo Gallino csúcsai felhórongyokba burkolóztak és ma félelmetesen komorak voltak.

Autóbuszunkkal szembejöttek a Spormaggiore olaszok, nótaszóval, vigan. Örömmel ismertük meg egymást és én lelkesen intetem nekik Salve-t.

Van valami férfias és szép ebben a római Salvéban . . . ahogy egyenesen, nyitott tenyérrel, nyiltszivvel, bátran fellendül a kéz és az ég felé mutat . . . ebben valami egészen nagyszerü eredetiség van és mindenki önkéntelenül utánozza ezt a köszöntést.

Ezzel forrt össze az uj Olaszország, ez jelenti az erőt, a bátorságot... ez talán maga Mussolini.

Az út Mezzocoronától Bolzanóig a megszokott szépségekkel kápráztat.

Rövid út után: Bolzano

A régi Bozen.

Pálmák. Olajfák.

Egy darabka Dél.

Gyönyörü régi házak. Mozgalmas, nagy élet, rengeteg idegen, szinte messziről meg lehet ismerni őket Mindegyik oldalán ott lóg a fényképezőgépe.

Hamar elhelyezkedtem a Bavaresében, a Portici-ben —, a régi Laubengasséban, ebben az érdekes végig árkádos uccában, ahol sokáig sétálok holtfáradtan is, mert egészen különös, más és uj ennek a szük kis sikátornak forgatagos élete.

Ebután kimegyek a Lidóra, erre az uj strand csodára, mely szép és tiszta. Talán még itt láttam eddig a legszebb közönséget. Pirosbarnára sült angolok, amerikaiak és svájciak ugranak a toronyból és sportolnak szakadatlanul, Délután kimegyek a Lidóra, erre az uj tiatalon. Nagyszerü népek ezek. Sokat nagyon sokat tanulhatnánk tőlük.

Kellemes és jóleső, — szinte gyerekes izgalommal várom a Garda vállalat autójának indulását a Dolomitokba.

Korán kelten, igy van még időm és elsétálgatok a szép bolzanoi uccákon, benézek a régi hatalmas templomba, melynek kapuja is művészi fafaragás.

Végre 9 óra és az autó bekanyarodik.

Négyen vagyunk összesen, egy mama a leányával, egy fiatalember. Mind franciák.

A fiút tiz pere múlva ismerem. A Morgan bank párisi fiókjának tisztviselője: Henri Couve de Murville —, kedves úri fiú, szereti járni a világot, tipukus globbetrotter, — lelkes természetbarát.

Elhelyezkedünk.

Lassú nekilendüléssel elindulunk az 1925-ben épült gyönyörü modern vasútállomás mellett, azt a gyönyörü szökőkutat megkerülve, amelyiket egypárszor már megcsodáltam itt. Szép fehér egyenruhájában fehér cipőben, fehér trópusi sisakkal a fején, élénk vidámsággal int szabadot az olasz közlekedési rendőr és feliramodunk a hegyek közé.

Egy nagyszerü — és északolaszország legnagyobb turbinaműve mellett elhaladva, bekanyarodunk az Edge (Etsch) völgyébe, melynek falában, szük szorosába alig maradt kis hely az autóútnak.

Lent a Torrens folyó vadul tajtékozva rohan sziklákon bukdácsolva és fentről a nap csak itt-ott tud bekandikálni a magas partok felett.

Pompás a levegő és az autó csak suhan, kanyarog, és halk búgással nyeli a kilométereket, melyeket itt az ember úgy sajnál!

De ma 250 kilométer van előtte, hát siet ide visszaérni.

Később tágul a láthatár. Előttünk már a Latemar (2846 m) és a híres legendás tarkázott sziklakolosszusait, melyeket csak Isten teremthetett oly csodálatosakká, mint amilyenek.

Valóban Rosengarten . . . rózsakert, az Eg kőbe álmodott virágoskertje!

Az utas egyik bámulatból a másikba esik és ezt az egyszerü soffőr is átérzi, aki legalább ötszázadszor járja ezt az utat és lelassít, ő is körülnéz.

Nova Levante után, — Carezza a tavával, melynek kristálytiszta indigókék vízén átcsillan a mély tófenék kavicsa, mintha üveglapot tetek volna a tó mederre és nem is viz lappangana ott. Vizében komoran verődik vissza a feketezöld fenyők képe és az egész különlegesen szép háttér: a Latemar kolosszusa.

Megállunk.

És ez a felejthetelen látvány már leöntött minden társadalmi korlátot és tartózkodást, itt már spontán tört ki mindnyájunkból a csodálkozás, az: ah-oh a tante bello, bellissimo és egy pere múlva már beszélgettünk. Ki ahogy tudott, — de beszélgettünk . . . idegen nemzetek gyermekei kiket a világ legszebb szövetsége; a szépség imádatának közössége hozott közel egymáshoz egy kis Bolzanoi bérautóban.

Megálltunk pár percre egy mélyen, kitörölhetetlenül lelkünkbe vésték a képet, pedig a szépség itt kifogyhatatlanok és boldogságunk csak fokozódik.

A gyönyörü fekvésü Canazei után, melynek festői, vasárnapi hangulatába rohantunk bele, — lassan kapaszkodik fel autónk a Pordói nyeregbe. 2450 méterre.

Fenséges érzés menni . . . menni . . . mindig csak felfelé, egy olyan csodálatosan megépitett uton, amilyent csak reffentő nagy nemzeti akarás és feltörekvés szülhet és melyhez az első impulzust a világháború adta, lévén ennek néhány részlete még hadiút.

A legszebb képek váltakoznak minden kanyar után, az egész szinte moziszerüen hat és oly sok, oly feldolgozhatatlanul tömegs — szép, hogy alig győzi az ember. Csodálatos nyugalmat, békét érzékeltető zöld lankák, virágos tarka rétek, melyek a legvadabb, égigtörő szikla kolosszusok aljáig simulnak, — melyeknek magasabb összevisszaságában már hó csillog, — óriási völgybe szakadó mélységekkel, csillogó kis tavakkal, rohanó és tajtékozva utat törő patakokkal, — szép, tiszta, pirostetős falvakkal váltakoznak.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hírdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Magnélküli olasz

vérnarancs

1 kiló 1·10

• Déligyümölcscsarnokban Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Levelezés

Leveleznék,
szórakoznék, egyedül álló róm. kat. 30-as nővel. „Nyugott jövő" jeligére a kiadóba. 1493

Alkalmazást nyer férfi

Jómunkás
fodrászsegéd, állandó munkára felvételtik, Ignáth Imre fodrász, II. Böszörmény, Ujvárosi út 11. szám. 1384

Kifutófiú
felvételtik, Szent Anna ucca 66., fűszer- és tejüzlet. 400

Hölgyfodrászt
keresek, aki a vas- és vízondulálásba perfekt. Brogyánszki, Szerencs. 1482

Kifutót
felvesz Gerstner Kálmán fűszerkereskedése, Széchenyi ucca 37. 1533

Kifutófiú
megbizható felvételtik, Pásti ucca 2. II. emelet, balra, sarok lakás. 1526

Egy
csapos felvételtik a Gambrinusba. 1519

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost keresek vidéki bomoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 vv

Alkalmazást keres férfi

Dinnyés
konyhakertészetre felesbe ajánlkozom. Üveg van. Hornyák Sándor. Pandur út 3. 1469

Alkalmazást nyer nő

Gépíró
kisasszony felvételtik. Lehet asszony is. Csapó ucca 49., iroda. 1513

gű ... tza cmfÉvb

Ügyes
kifutót felvesz Hírlapiroda. Teleki ucca 94. 1531

Alkalmazást keres nő

Intelligens
megbizható, 28 éves elvált fiatal asszony elmenne házvezetőnőnek magános úrhoz, vidékre is. „Pontos" jeligére a levél a kiadóba kéretik. 1518

Háztartási alkalmazott

Középkorú
főzni tudó mindenest, hosszú bizonyitvánnyal elsejére felveszek. 1531

Gyermekszerető
rendes leányt, délutántól reggeli felveszek, — Hatvan ucca 1. II. 10. 1528

Mindenes
főzőnőt, hosszú bizonyitvánnyal, elsejére felveszek. Cim a kiadóban. 1501

Ajánlat

Hó- és sárcipő.
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Estélyi rubát 5,
délutánit 4, házi rubát 3 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14. 674 2. 4.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, olcsón kaphatók. Öcska tűzhelyét becserélem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2. 15.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Legfinomabb
szamorodni bor 1.80 P helyett 1.20 fillérért kapható. Vár ucca 2. 1515

Társ

Jövedelmező
vállalathoz finanszirozót keresek, ezer pengővel. Érdeklődők cimét kérem: Hunyadi ucca 18., trafikba. 1527

Bútor

Szekrények,
ágyak, konyhabútor, elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. Varga u. 9. szám. 1530

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó városi üzlethelyiségek.
A Gambrinus passageban több rendbeli üzlethelyiség, folyó évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Legforgalmasabb
központon (piacon) bolt hentesnek felszereléssel azonnal kiadó. Költőgépet kölcsönzök csirkéért, Széchenyi u. 6. szám. 1505

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
város közepén, jómenetelü, elköltözés miatt eladó. Cim a kiad an. 1474

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó városi egyszobás lakás
A Hajnal uccai bérházban levő B) III. 11. egy szobás lakás, február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Egyszobás,
konyhás, spájzos lakás kiadó. Eötvös ucca 15. Értekezni délután 3-ig. 1537

Kiadó
egy szoba és konyha, Szél ucca 10. 1507

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó városi kétszobás lakás.
A Bocskai-téri IV. sz. bérházban levő I. 3. sz. kétszobás lakás, folyó évi február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. emü 37 számú helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Kiadó két szoba,
lakásnak, irodának, — vagy egyesületi helyiségnek azonnalra Szent Anna ucca 29. szám alatt. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Kétszobás
előszobás, konyhás, s fürdőszobás, verandás lakás kiadó márc. 1-ére Ugyanott ebédlő eladó. Csörsz ucca 11. Értekezni 14. sz. alatt. Honvédtemető uccából nyiló ucca. 1538

Két szoba,
konyha, előszoba, nagy udvar, gyümölcsös elköltözés miatt azonnal kiadó. Csigekert ucca 9 d. 1529

Kétszobás,
napfényes lakás kiadó, egyetemhez ötpercnyire Poroszlay út 71. 1521

Bikabérházban
háromszobás, központi fűtéses lakás, azonnalra is olcsón kiadó. — Kules a házmesternél bármikor megtekinthető. 1508

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
uccai lakás, teljes komforttal, február 1-ére kiadó. Bethlen ucca 30. 1445

Kiadó városi háromszobás lakás.
A Simonffy ucca 2. sz. bérházban II. 11 számú háromszobás lakás, f. évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37 sz. helyiségben, a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Kiadó lakás nagyobb

Simonyi út 4. sz.
házban négyszobás és minden mellékhelyiséggel, valamint központi fűtéssel felszerelt I. emeleti lakás, május hó elsejétől kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1 délután 4—5 óráig. 1449

4—3 szobás
modern lakás azonnal is kiadó. Hunyadi ucca 17. szám. 1517

Butorozott szoba

Kis szoba,
bútorozva vagy anélkül azonnalra is kiadó Vigkedvü ucca 34. 1532

Kiadó
tágas, különbejáratú bútorozott szoba, fürdő szoba használattal, egy, vagy két személy részére, Fürdő ucca 5. szám vagy Andaházy ucca 3. alatt. Értekezni lehet bent az udvarban, a tulajdonossal. 1535

Különbejáratú
bútorozott szoba, 10 pengőért kiadó. Ötmalom ucca 4. 1475

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba, azonnal kiadó. Kálvin-tér 5. 1522

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Busi ucca 3. Péterfia közelében. 590 vv.

Ingóság eladás

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fütésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Karpaszományosnak
extraruha (magas alakra) eladó. Csapó ucca 3. sz. gyümölcsüzlet. 1536

Utibunda
lábzsák, pokróc, gépszij, börönd, gyermekkocsi, pricsnyereg, s szőnyeg, fényképezőgép, kakibluz, köpeny, Glück, Bádogos ucca. 1506

Eladó ház

Eladó
minden kényelemmel ellátott családiház, 3000 négyszögöl gyümölcsössel, gazdasági épületekkel. Autóbuszjárat. Cim a kiadóban. 1417

Pesti
utca 11. számú ház eladó vagy kisebb családi házzal elcserélhető. Érdeklődni ugyanott. 1208

Mester ucca
és Kar ucca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar ucca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alápincézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy ucca 8. szám. 1150 vv.

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi ucca 24. 1463

Eladó
Kut utca 20. számú ház olcsón. 1197 1, 29

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cim a kiadóban. 22 A +

Eladó
ház a város szivében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendü tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Kitünő
jövedelmet biztosit magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Gazdasági termények

Anyaszéna,
feketeföldi 100 kg 6.50, bálonként is kapható, Erzsébet ucca 9. sz. 1487

Eladó állatok

Ruca,
tenyésztésre, vagy hizlalásra, két fajta, kapható. Kossuth ucca 54. 1392

120 kilós
sertés eladó. Pesti ucca 57. sz. keresztépület. 1496

Eladó
egy darab fiatal prima 160—170 kilós zsírsertés, Sámsoni út 71. sz. (darálómalom). 1490

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a BESZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Megnélküli olasz
vérnarancs
1 kiló 1·10
Déligyümölcsesemekben
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Levelezés

Levelesnék,
szórakoznék, egyedül álló róm. kat. 30-as nővel. „Nyugott jövő" jeligére a kiadóba. 1493

Alkalmazást nyer férfi

Jómunkás
fodrászsegéd, állandó munkára felvételik, Ignáth Imre fodrász, II. Böszörmény, Ujvárosi út 11. szám. 1384

Kifutófiú
felvételik, Szent Anna ucca 66., fűszer- és tejüzlet. 400

Hölgyfodrászt
keresek, aki a vas- és vízondulálásba perfekt. Brogyánszki, Szerencs. 1482

Kifutót
felvesz Gerstner Kálmán fűszerkereskedése, Széchenyi ucca 37. 1533

Kifutófiú
megbizható felvételik, Pásti ucca 2. II. emelet, balra, sarok lakás. 1526

Egy
csapos felvételtik a Gambrinusba. 1519

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost keresek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 vv

Alkalmazást keres férfi

Dinnyés
konyhakertészetre felesbe ajánlkozom. Üveg van. Hornyák Sándor. Pandur út 3. 1489

Alkalmazást nyer nő

Gépiró
kisasszony felvételtik. Lehet asszony is. Csapó ucca 49., iroda. 1513

gő ... iza cmfÉvb

Ügyes
kifutót felvesz Hirlapiroda, Teleki ucca 94. 1531

Alkalmazást keres nő

Intelligens
megbizható, 28 éves elvált fiatal asszony elmenne házvezetőnőnek magános úrhoz, vidékre is. „Pontos" jeligére a levél a kiadóba kérelik. 1518

Háztartási alkalmazott

Középkorú
főzni tudó mindenest, hosszú bizonyitvánnyal elsejére felveszek. 1531

Gyermekszerető
rendes leányt, délutántól reggeli felveszek. — Hatvan ucca 1. II. 10. 1528

Mindenes
főzőnőt, hosszú bizonyitvánnyal, elsejére felveszek. Cim a kiadóban. 1501

Ajánlat

Hó- és sárcipő.
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Estélyi ruhát 5,
délutánit 4, házi ruhát 3 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14. 674 2. 4.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, olcsón kaphatók. Öcska tűzhelyét becserélem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2. 15.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Legfinomabb
szamorodni bor 1.80 P helyett 1.20 fillérért kapható. Vár ucca 2. 1515

Táras

Jövedelmező
vállalathoz finanszirozót keresek, ezer pengővel. Érdeklődők cimét kérem: Hunyadi ucca 18., trafikba. 1527

Bútor

Szekrények,
ágyak, konyhabútor, elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. Varga u. 9. szám. 1530

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó városi üzlethelyiségek.
A Gambrinus passageban több rendbeli üzlethelyiség, folyó évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Legforgalmasabb
központon (piacon) bolt hentesnek felszereléssel azonnal kiadó. Költőgépet kölcsönzök csirkéért, Széchenyi u. 6. szám. 1505

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
város közepén, jómenetelü, elköltözés miatt eladó. Cim a kiad an. 1474

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó városi egyszobás lakás
A Hajnal uccai bérházban levő B) III. 11. egy szobás lakás, február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Egyszobás,
konyhás, spájzos lakás kiadó. Eötvös ucca 15. Értekezni délután 3-ig. 1537

Kiadó
egy szoba és konyha, Szél ucca 10. 1507

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó városi kétszobás lakás.
A Bocskai-téri IV. sz. bérházban levő I. 3. sz. kétszobás lakás, folyó évi február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. emü 37 számú helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Kiadó két szoba,
lakásnak, irodának, — vagy egyesületi helyiségnek azonnalra Szent Anna ucca 29. szám alatt. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Kétszobás
előszobás, konyhás, s fürdőszobás, verandás lakás kiadó márc. 1-ére Ugyanott ebédlő eladó. Csörsz ucca 11. Értekezni 14. sz. alatt. Honvédtemető uccából nyiló ucca. 1538

Két szoba,
konyha, előszoba, nagy udvar, gyümölcsös elköltözés miatt azonnal kiadó. Csigekert ucca 9 d. 1529

Kétszobás,
napfényes lakás kiadó, egyetemhez ötpercnyire Poroszlay út 71. 1521

Bikabérházban
háromszobás, központi fűtéses lakás, azonnalra is olcsón kiadó. — Kules a házmesternél bármikor megtekinthető. 1508

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
uccai lakás, teljes komforttal, február 1-ére kiadó. Bethlen ucca 30. 1445

Kiadó városi háromszobás lakás.
A Simonffy ucca 2. sz. bérházban II. 11 számú háromszobás lakás, f. évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37 sz. helyiségben, a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Kiadó lakás nagyobb

Simonyi út 4. sz.
házban négyszobás és minden mellékhelyiséggel, valamint központi fűtéssel felszerelt I. emeleti lakás, május hó elsejétől kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1 délután 4—5 óráig. 1449

4—3 szobás
modern lakás azonnal is kiadó. Hunyadi ucca 17. szám. 1517

Butorozott szoba

Kis szoba,
bútorozva vagy anélkül azonnalra is kiadó. Vigkedvü ucca 34. 1532

Kiadó
tágas, különbejáratú bútorozott szoba, fürdő szoba használattal, egy, vagy két személy részére, Fürdő ucca 5. szám vagy Andaházy ucca 3. alatt. Értekezni lehet bent az udvarban, a tulajdonossal. 1535

Különbejáratú
bútorozott szoba, 10 pengőért kiadó. Ótmalom ucca 6. 1475

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba, azonnal kiadó. Kálvin-tér 5. 1522

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Busi ucca 3. Péterfia közelében. 590 vv.

Ingóság eladás

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fütésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Karpaszományosnak
extraruha (magas alakra) eladó. Csapó ucca 3. sz. gyümölcsüzlet. 1536

Utibunda
lábzsák, pokróc, gépszij, böröndd, gyermekkocsi, priccsnyereg, s szőnyeg, fényképezőgép, kakibluz, köpeny, Glück, Bádogos ucca. 1506

Eladó ház

Eladó
minden kényelemmel ellátott családiház, 3000 négyszögöl gyümölcsössel, gazdasági épületekkel. Autóbuszjárat. Cim a kiadóban. 1417

Pesti
utca 11. számú ház eladó vagy kisebb családi házzal elcserélhető. Érdeklődni ugyanott. 1208

Mester ucca
és Kar ucca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar ucca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alápincézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy ucca 8. szám. 1150 vv.

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi ucca 24. 1483

Eladó
Kut utca 20. számú ház olcsón. 1197 1, 29

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cim a kiadóban. 22 A +

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendü tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Kitűnő
jövedelmet biztosit magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Gazdasági termények

Anyaszéna,
feketeföldi 100 kg 6.50, bálonként is kapható, Erzsébet ucca 9. sz. 1487

Eladó állatok

Ruca,
tenyésztésre, vagy hizlalásra, két fajta, kapható. Kossuth ucca 54. 1392

120 kilós
sertés eladó. Pesti ucca 57. sz. keresztépület. 1496

Eladó
egy darab fiatal prima 160—170 kilós zsírsertés, Sámsoni út 71. sz. (daralómalom). 1490

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BESZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
igazgató.